

Výsevní dny podle Marie Thunové® 2016

V tomto již 54. vydání Výsevních dnů podle Marie Thunové® navazujeme na loňský ročník a představujeme různé obilné mlýny a pece, i ty, které se osvědčily jako nejlepší pro naše srovnávací pečení. Věnujeme se také čas od času se vyskytujícímu pilousovi a jeho regulaci. V roce 2015 nastalo na řadu let poslední u nás viditelné zatmění Slunce, které představujeme spolu s jinými zajímavými konstelacemi v souvislosti s růstem rostlin.

Pro včelaře popisujeme některé možnosti utlumení výskytu roztoče varroa a moru včelího plodu.

Každoroční doporučení pro zahrádkáře, zahradníky, zemědělce a vinaře jsou uvedena v obvyklé šíři. Přejeme tedy všem čtenářům hodně úspěchů s Výsevními dny podle Marie Thunové®.

Kmínový žitný chléb

VÝSEVNÍ DNY podle Marie Thunové® 2016

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2016

VYDAL
MATTHIAS K. THUN

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

ČESKÁ BIOPOTRAVINA 2015

SOUTĚŽ TOP BIOPRODUKTŮ

Kategorie:

biopotraviny rostlinného původu • biopotraviny živočišného původu • biovýrobky pro gastronomii, pochutiny a ostatní • biovíno

www.ceskabiopotravina.cz

Vinařství • VINO MARCINČÁK

Vinice vinařství Marcinčák jsou obdělávány v souladu s přírodou, s maximálním důrazem na šetrný ekologický přístup při pěstování révy. Všechny hrozny jsou každoročně sklizeny ručně v BIO kvalitě. Moderní výrobní areál a archivní sklepy sídlí přímo ve vinařské obci Novosedly. Roční produkce výhradně přívlastkových vín činí 200 000 lahví. Specialitou vinařství jsou výběry z cibéb, vina ledová a slámová.

Veškerá vína produkovaná firmou VINO MARCINČÁK jsou vyráběna nejmodernějšími technologiemi, při výrobě je však kladen důraz na přirozenost a jedinečnost, která je dána výjimečností vyhlášených vinicních tratí. Díky terroir, šetrnému pěstelskému přístupu a moderním technologiím vznikají krásná osobitá vína určená pro gastronomii.

Kontakt:

VINO MARCINČÁK, Vinařská 6, 692 01 Mikulov

Provozovna:
areál Vinařství Marcinčák Novosedly

Tel.: +420 519 958, fax: +420 519 513 750
E-mail: vino@marcincak.cz, www.marcincak.cz

Hornácká farma s.r.o. sídlí v obci Hrubá Vrbka na úpatí Bílých Karpat. Věnuje se ekologickému chovu skotu, prasat, ovcí, koz, slepic, hus, kachen a perliček. Farma má také své ekologické sady a pěstuje biozeleninu. Mimo jiné nabízí možnost ubytování v moderním apartmánu, půjčovnu kol, agroturistiku ve formě „hornáckého safari“ či vyjížděk na koních nebo oslíkovi.

BIO LOUPANÁ RAJČATA

BIO rajčata si sami pěstujeme na našich ekologicky ošetřovaných polích. Slunce jižní Moravy dotváří jejich jedinečnou chuť. Jedná se o zcela čistý jednodruhový produkt. Rajčata jsou sterilována

v jejich vlastní šťávě. Výborně ladí k hovězímu masu, hodí se do omáček či jiných zeleninových pokrmů.

BIO MEDVĚDÍ PESTO

Je tvořeno z jemných lístků česneku medvědiho sbíraného na našich ekologických loukách

v prvních jarních dnech. Dokonale se snoubí s BIO slunečnicovým olejem z jižní Moravy. Produkt je balen ve skle z místních sklár. Je vynikající pro výrobu pomazánek či omáček k těstovinám.

www.hornackafarma.cz

e-mail:

hornackafarma@centrum.cz

telefon: 723167756

Biofarma Sasov Josef Sklenář

Bio vepřové maso čuníků z pastvin a venkovních chovů, vyzrálé hovězí maso masných, pastevně chovaných plemen. Masné výrobky a uzeniny bez chemie a lepku. Brambory, česnek, zelenina a další. To vše nabízí Biofarma Sasov v kvalitě bio.

Chov zvířat je založen na vytváření co největší pohody a na co nejpřirozenějších životních podmínkách pro zvířata. Zvířata jsou šetrně porážena a maso pečlivě bouráno na vlastních faremních biojatkách. Výroba probíhá za dodržení nejvyšších hygienických a provozních standardů ve vlastní faremní masné výrobě.

Již dříve získaly tři naše výrobky hlavní cenu a nyní přichází další – Bio Dršťková polévka jako vítěz soutěže Biopotravina roku 2015 v kategorii živočišných produktů. Jedná se o tradiční výrobek české kuchyně v bezlepkovém provedení a v ekologickém obalu, vratné sklenici.

Kontakt:

Biofarma Sasov – Josef Sklenář
Sasov 2, 586 01 Jihlava
Tel.: +420 567 312 281
E-mail: info@biofarma.cz
www.biofarma.cz

VÝSEVNÍ DNY podle Marie Thunové® 2016

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2016

YDAL

MATTHIAS K. THUN

PRO-BIO

Svaz

ekologických
zemědělců

100% PŘÍRODNÍ a BIO KOSMETIKA SE ZELENÝM JÍLEM

*Natural Cosmetics
Preservatives Free*

vyráběná na principech
ANTROPOSOFICKÉ FILOSOFIE

Výsevní dny podle Marie Thunové® 2016
ISBN 978-80-87080-32-0

Vydal: Matthias K. Thun
Na vydání spolupracovali: Titia Maria Thunová a Friedrich K. W. Thun

Překlad: © Radomil Hradil
Redakční úprava: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Sazba a tisk: Reprint s.r.o., Šumperk

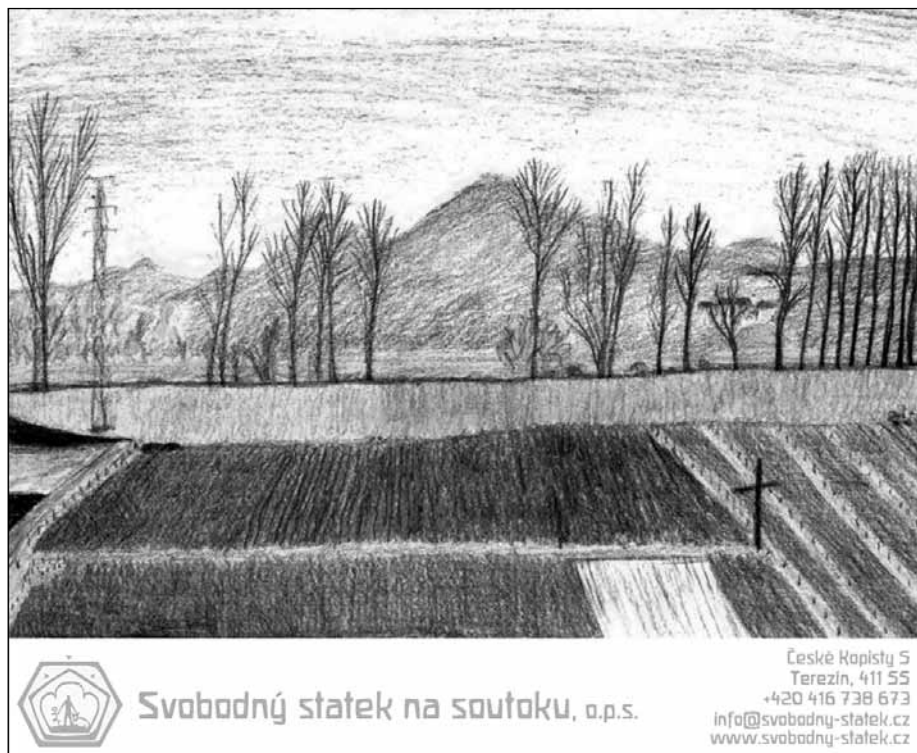
Všechna práva a vydávání Výsevních dnů podle Marie Thunové® v České republice
vyhrazena PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

© Aussaatage-Verlag Thun & Thun OHG, Biedenkopf (Germany)
© PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk 2015

www.argital.cz

www.cosmeticanatura.cz

Acorelle

Francouzská značka Acorelle
vyrábí přírodní a BIO parfémy
a toaletní vody

Acorelle
www.acorelle.cz
Olšanské nám. 7
130 00 Praha 3
tel.: +420 775 608 027

Obsah

Pekárna v Edertalu	4
Úvod	4
Slimáci: Oprava Výsevních dnů 2015	6
Staré mlýny	6
Maria Thunová a pečení chleba	9
Zatmění Slunce z 20. 3. 2015	13
Účinek zimy 2013/2014 na včely	18
Zpopelňování roztoče varroa	18
Mor včelího plodu	21
Metoda léčby moru včelího plodu	21
Pilous a jeho regulace	23
Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní	24
Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?	24
Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2016	25
Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2016	26
Příprava žitného chleba	26
Napadení rostlin houbovými organismy	26
Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin	26
Ošetřování včel	27
Zakrmování včel	27
Publikace vydané nakladatelstvím „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“	28
Zvěrokruh	29
Siderický Měsíc	30
Rozdělení rostlin pro výsev a sklizeň	31
Nepříznivé období	31
Vzestupný Měsíc	31
Sestupný Měsíc	32
Ke kalendáři	32
Astronomické značky	33
Kalendárium leden až prosinec 2016	34

Pekárna v Edertalu

Obraz Waltera Thuna

Tu a tam se v našem kraji ještě potkáte se starými zděnými pekárny. Zdi mají zespoda postavené z kamene nalámaného ve stejném kraji. Střechu nese stará příhradová konstrukce. Třetina domku sestává z uzavřené místnosti, kde se připravoval chléb. Dvě třetiny zaujímá pec. Můžeme v ní rozpoznat tvar obrovského kravského břicha. Je to pec postavená z šamotových cihel a vymazaná jilem.

Pekárna, která je nedaleko od nás, stojí poněkud stranou statku, na svahu uprostřed pastviny. Kolem se společně pokojně pasou krávy a slepice. Není se co divit, že malíř Walter Thun, když zase jednou šel kolem a kochal se tímto výjevem, vnímal vně domku, poblíž pece představující obrovské břicho, velkou zářící hlavu krávy. Ukázalo se mu snad v tomto obraze „Já“ krav, které se tu pásly? Dostalo snad to velké kravské břicho v podobě pece konečně barvami zářící hlavu?

Maria Thunová

Díváme-li se chvíli na tento obraz a necháme-li výjev na sebe působit, najdeme v něm všechno, co je potřeba k upečení chutného a stravitelného, člověka posilujícího chleba.

Krávu, která nejen svým vyzařujícím teplem, ale především svým jedinečným hnojem přispívá k úrodnosti země a růstové schopnosti kulturních rostlin.

Slepici, jejíž fosforové síly zásadně podporují veškerou tvorbu semen, a selku, která upečený chléb v pokorném rozjímání přináší domů.

V minulosti bylo pečení chleba konáním takřka kultickým. Moji prarodiče a rodiče se na to nás děti snažili prostým způsobem upozornit, když nám říkali: Chléb je něco neobyčejného, nikdy ho nesmíte vyhodit. A tak se také chléb, který se nesnědl a ztvrdl, namočil a zkrmil zvířatům, která se ho ani nemohla nasýtit.

Obrazy na stranách 5, 7 a 8 nahoře lze zakoupit jako reprodukce o velikosti 40 x 50 cm na adrese vydavatele (viz str. 28).

Biozelenina z Vysočiny

Ekofarma Baucis

Horákově Lesoňovice

59301 Bystrice nad Pernštejnem

ekofarma@atlas.cz

<http://www.sweb.cz/ekofarma.baucis/>

tel: 566 560 087

Nabízí široký sortiment místní biozeleniny

Je zapojena do programu WWOOF

dobrovolné pomoci na ekofarmách

Využívá dobré rady Výsevních dnů

SLUNEČNICE – zdravá výživa, zdravý životní styl

- biopotraviny, potraviny pro diabetiky a bezlepkovou dietu.
Žitný kváskový chléb. Bylinné čaje, tinktury a sirupy.
Med od včelaře, gemmoterapie Naděje, výrobky z rakytníku,
vonné oleje do aromalampy a kosmetika Saloos. Knihy o zdravé
výživě, léčení nemocí stravou, duchovní tematika.
Ekologické čistící a prací prostředky ECOVER a SODASAN.
- 1x v měsíci bezplatné určení diagnózy zdravotního stavu
– Emil V. Havelka – astrolog

Obchůdek najdete v Jičíně Šafaříkova ul. 128 (50 m pod poštou)

Otevírací doba: Po-Pá 9:00 – 17:00 So 9:00 – 12:00 tel.: 725 373 004

Penzion Pod Hájkem s farmářskou restaurací

Přijměte pozvání do nově otevřeného **Penzionu Pod Hájkem** s farmářskou restaurací.

Penzion se nachází v areálu rodinné biofarmy v obci Horní Branná – v Krkonoších.

Jedná se o malý útulný penzion s 20 lůžky, vhodný pro rodiny s dětmi. V penzionu jsou tři obývací jednotky, každá sestávající z jedné velké ložnice, jedné menší ložnice v mezonetu a koupelny.

V přízemí penzionu je prostorná farmářská restaurace. Vaříme z lokálních surovin pravou domácí kuchyní, kterou ocení milovníci zdravé stravy a milovníci poctivého jídla z masa.

(Pro ženy jsou připravena jídla ze zeleniny, obilnin a pseudoobilnin, muži ocení pravou «chlapskou» stravu z hovězího masa a pro děti připravíme chutná lehká jídla z telecího masa)

Suroviny pro přípravu potravin pocházejí z biofarmy a od dalších místních spřátelených ekozemědělců.

Kontakt:

Penzion Pod Hájkem

512 36 Horní Branná 117

+420 910 050 070 (sazba jako za telefonování na běžnou telefonní linku)

booking@penzionpodhajkem.cz

www.penzionpodhajkem.cz

Pro zájemce, kteří upřednostňují skromnější a levnější ubytování, ale přitom mají zájem o kvalitní a zdravé stravování, nabízíme pronájem prázdninového domu s názvem **Chata Pod Hájkem** – také v areálu biofarmy. Hosté z Chaty mohou využívat služeb farmářské restaurace – i pro ně jsou přichystány pochoutky, uvařené z lokálních surovin.

Kontakt:

Chata Pod Hájkem

512 36 Horní Branná 422

+420 487 989 076

chatapodhajkem@volny.cz

www.chatapodhajkem.cz

Walter Thun, *Pekárna v Edertalu*, kolem r. 1980, 61 x 49 cm.

Úvod

Ve Výsevních dnech podle Marie Thunové® 2016 bychom vám, vážení čtenáři, chtěli poskytnout nejen obvyklý kalendář. Zabýváme se zde zvláště dotazy, které nám opakovaně pokládáte. V loňských Výsevních dnech jsme se věnovali především pěstování obilovin a přípravě kváskového chleba. Letos, aby byl obraz úplný, chceme popsat rozmanitost obilných mlýnů a pecí.

Jelikož jsme i přes dobrou jara let 2014 a 2015 byli u včel konfrontováni s opakujícími se problémy, podíváme se blíže na varoázu (*Varroa Jacobsoni* syn. *Varroa destructor*) a mor včelího plodu (*Bacillus larvae*). Při té příležitosti se zmíníme také o opravě slaměných úlů. V letošním roce se tak budeme o něco intenzivněji, než je zvykem, zabývat včelami.

Kalendář ani s ním spojená doporučení také nebudou chybět. Přejeme vám tedy mnoho radosti při čtení a potěšilo by nás, kdybychom vám těmito Výsevními dny podle Marie Thunové® mohli poněkud ulehčit vaši práci se zemí, rostlinami a včelami.

Dexbach, červen 2015

za vydavatele Matthias K. Thun

Slimáci: Oprava Výsevních dnů 2015, str. 14

Ve Výsevních dnech 2015 se podrobně hovořilo o problematice slimáků při pěstování rostlin.

Do výkladu se nám vloudila jedna chyba. Obecně platí, že slimáci se živí požíráním rostlin, počínaje klíčovými rostlinami a konče vzrostlými rostlinami. Existuje ovšem jeden druh slimáka, který se živí v první řadě odumírajícími částmi rostlin a za zvláštní pochoutku považuje snůšku vajíček jiných slimáků. Tento druh bychom měli podporovat, zvláště když se vyskytuje dosti vzácně. Na straně 14 jsme uvedli fotografii tohoto slimáka, patřícího do čeledi slimákovitých (*Limacidae*),¹ aniž bychom poukázali na jeho přednost. Na fotografii je slimák největší (*Limax maximus*), dosahující velikosti 10 až 18 cm. Na rozdíl od ostatních velkých hnědých slimáků je aktivní v noci, a ve dne se s ním proto téměř nesetkáme. Někteří čtenáři byli tak vstřícní, že nás na tuto chybu upozornili. Na tomto místě mi tedy nezbyvá než vyslovit za to velký dík a tomuto slimákovi se omluvit.

Staré mlýny

Čím dál víc rodin a sedláků si chce péct svůj vlastní chleba a někteří z nich to již i velmi úspěšně praktikují. Proto si ukážeme různé možnosti, které jsme také začlenili do pekařských pokusů.

¹ Poznámka k české taxonomii: Jde o nahé plže (tedy plže nemající ulitu), u nichž se rozlišují slimáci (čeled' slimákovitých) a plzáci (čeled' plžákovitých), byť se obvykle všem říká „slimák“. Obávaný „španělský slimák“ patří mezi plzáky a jeho zoologický název je plžák španělský (*Arion lusitanicus*). (Pozn. překl.)

EKO FARMA Rybník

Jaroslav Uher • Rybník 8

Tel.: 379 496 325 • 604 360 487 • E-mail: farmarybnik@centrum.cz

Zaměření biofarmy:

- chov skotu od r. 1993 převodné křížení plemeno Charolais, posledních 5 let Aberdeen Angus
- chov ovcí masného plemene pro produkci jehňat
- chov přeštických prasat
- jatka projektována na vlastní produkci – porážka – výsekové maso – uzenářské výrobky
- prodej výrobků na farmě a na farmářských trzích v Praze z pojiždné prodejny
- agroturistka: 2–4 lůžkové pokoje s příslušenstvím, sauna, fitness
- zpracování dřeva – výroba frézovaných kůlů průměru 5–17 cm, prodej štěpky

Přijďte ochutnat naše výrobky a užít si klid a pohodu v pohraničí Českého lesa!

www.ubytovani-ceskyles.cz

www.biomaso-uher.cz

Život na vesnici v 21. století Biofarma Kobylé u Žlutic

Pořádá i v roce 2016 dětské pobyty v termínech
2. 7.–9. 7., 9. 7.–16. 7., 16. 7.–23. 7.

Děti seznámíme se životem farmy, jízdou na koních, sběrem bylinek, výrobou kozích sýrů, uvaříme olivová mýdla. K dispozici je také 7 metrový vyhřívaný bazén, vířivka i sauna. Děti budou ubytovány na nově zrekonstruovaném statku s kapacitou 10 míst.

Další bližší informace na www.biofarmakobyle.cz
nebo na telefonu 603 208 847 Jaroslava Slepíčková

**NABÍZÍM REGIONÁLNÍ A BIOPOTRAVINY
Z FAREM KARLOVARSKÉHO KRAJE**
Areál SZeŠ, Příční ul. Dalovice

**POSKYTUJI TAKÉ PORADENSTVÍ
V ZEMĚDĚLSTVÍ - DOTACE, ŽV, EKOL. ZEMĚDĚLSTVÍ**

134827

U SEDLÁKŮ
Ing. Ivana Květoňová
WWW.USEDLAKU.CZ
Tel.: +420604258219
e-mail: usedlaku@gmail.com

www.bio.spalda.cz

ZDRAVÍ AŽ DO TEPLA VAŠEHO DOMOVA :-)

Prodejny a restaurace zdravé výživy Špalda Pardubice i

Váš internetový obchod se zdravou výživou nabízí:

- BIOPOTRAVINY
- DOPLŇKY STRAVY
- PŘÍRODNÍ KOSMETIKA
- EKODROGERIE
- LITERATURA

VELKÝ VÝBĚR, KVALITNÍ ZBOŽÍ, NÍZKÉ CENY, RYCHLÉ DORUČENÍ

Podívejte se na naše webové stránky www.bio.spalda.cz a vyzkoušejte náš e-shop,

Vaše tělo i duše to ocení.

VAŠE ŠPALDA – VAŠE ZDRAVÍ

Prání týkající se jakosti mouky bývají velmi různá. Jedni jsou spokojeni s obilným šrotem, jiní chtějí raději péci z jemné mouky.

V profesionálních mlýnech se k mletí používají téměř výlučně válcové mlecí stolice. Tímto způsobem mletí se zde nebudeme blíže zabývat.

V rodinách, různých komunitách nebo malých pekárnách, které si obilí samy melou, se stále ještě používají mlýny pracující podle starodávného principu. Jsou to mlýny s mlecími kameny, poháněné jako v případě větrných mlýnů větrem, v případě vodních mlýnů s velkými lopatkovými koly vodou, anebo elektřinou. Větrné a vodní mlýny jsou už velmi vzácné a v člověku, který je spatří, vyvolávají nostalgické vzpomínky z dětství; v reálném životě bývají však k vidění často již jen ve skanzenech.

S větrnými mlýny se setkáme tam, kde je po celý rok dostatečně větrno. To jsou především pobřežní oblasti nebo kraje, v nichž vlivem krajinných útvarů vzniká převládající pohyb větru. Existují různé typy mlýnů. Vzhledem k tomu, že vítr může vát z různých směrů, musí být mlýny konstruovány tak, aby se pohon, to znamená větrné lopaty, dal natočit proti větru.

Podle podmínek terénu se tak dalo otáčet celým mlýnem i s lopatami, anebo jen hlavicí mlýna, přičemž vlastní tělo mlýna se nehýbalo. Na obraze Waltera Thuna nazvaném Větrný mlýn ve Worpswede se otáčí jen hlavice s lopatami. Nevýhoda větrného mlýna spočívá v tom, že ho nelze provozovat bez větru. Větrné mlýny, což je podmíněno zeměpisně, se stavěly celé ze dřeva nebo v jižnějších zemích z kamene a jen hlavice pak měla dřevěnou konstrukci. Tou se však jen málokdy dalo otáčet, a tak tyto kamenné mlýny stály většinou tak, aby lopaty byly natočeny proti převládajícímu směru větru.

V pouštních oblastech, kde trvalý vítr hraje podřadnou roli, bývají mlýny poháněny někdy i osly, které přes tyčovou konstrukci pohánějí mlecí kameny, při tom však musí chodit stále v kruhu.

V naší poněkud hornaté krajině, kterou se vine mnoho menších říček, byly silně zastoupeny vodní mlýny. Na některých místech tak například stálo na jednom potoce několik různých mlýnů. Stavěly a používaly se k výrobě oleje z řepky a brukve řepáku nebo k mletí obilí. Potoky ovšem často nemávaly po celý rok k provozu mlýna dost vody, a tak se přehrazovaly a vytvářely se mlýnské rybníky, jejichž stavidla se otvírala, jen když se mlelo, k pohonu velkých mlýnských kol.

Mlýnské rybníky v horských oblastech však trpěly tím, že s sebou horské potoky unášely kameny, které se v rybnících ukládaly. Ty se tak pořád zmenšovaly a mlýny měly k mletí čím dál méně vody.

Walter Thun, Větrný mlýn ve Worpswede, akvarel, 1970, 64 x 64 cm.

Walter Thun, *Vodní mlýn v Münchhausenu*,
akvarel, 1965, 55 x 45 cm.

Maria Thunová po řadu let pozorovala pohyby vody u pobřeží Severního moře, a mohla tak přispět k řešení této otázky.

Také u vodních mlýnů se setkáváme s různými konstrukcemi. Mlýny v horských polohách se tak lišily od mlýnů v nížinách. V horských polohách byly nutné mlýnské rybníky, situované nad mlýnem. Byly nezbytné, protože přítok vody v potocích podle roční doby silně kolísal a jen díky tomuto zásobníku ho bylo možné vyrovnávat. Voda pak byla shora vedena na mlýnské kolo. Mlýnská kola měla korečky neboli vodní kapsy, které se naplnily a vahou vody poháněly mlýn.

Vodní mlýny v nížinách stávaly obvykle u větších řek, které neustále proudily. Tady byla mlýnská kola konstruována tak, že místo korečků měla lopatky, které shora zasahovaly do vody, takže rychlost proudu vody poháněla mlýn; v principu je to podobná konstrukce jako u kolesových parníků na Dunaji.

V dnešní době však většinou i vodní mlýny ustoupily moderní elektrotechnice.

Starší mlýnáři ovšem znali způsob, jak kameny bez větší síly a práce z mlýnských rybníků odstranit. Za určité konstelace Měsíce otevřeli stavidla a voda kameny z rybníka vypláchl.

Tato znalost se bohužel časem ztratila a mlýnské rybníky musely být pak velmi nákladně čištěny bagry.

Theodor Schwenk, který se zabýval výzkumem vody a proudění a ve Schwarzwald u jižního Německa si za tímto účelem zřídil výzkumný ústav, se o tomto dilematu dozvěděl a zdlouhavým rešeršováním se pokusil zjistit, které konstelace jsou k čištění mlýnských rybníků vhodné.

V té době také probíhala čilá výměna myšlenek mezi Theodorem Schwenkem a Marií Thunovou. Když se zase jednou u Schwenka v ústavu setkali, zabývali se zvlášť intenzivně touto otázkou. Vykristalizovala při tom konstelace „sestupného novu“. Zdá se, že v tuto dobu má voda velké vírtotvorné síly, které spolu s proudem kameny z rybníka při otevření stavidel vytahují.

Walter Thun, *Stavidlo mlýnského rybníka na řece Schwalm*, akvarel, 1958, 55 x 38 cm.

Rostlinná a živočišná výroba v BIO kvalitě.

Přijímáme objednávky na **RODINNÉ BALÍČKY VYVĚŠENÉHO (VYZRÁLÉHO) HOVĚZÍHO MASA** v kvalitě BIO

hovězí maso z vlastního chovu
balíček váží cca 6 - 7 kg,
cena cca 1200,- (dle váhy balíčku)
balíček obsahuje vakuově balené
partie masa (bok - polévka, přední,
klížka, zadní, roštěnec)

kontakt pro objednávky:

Petra Sádecká – tel. 602 600 396,
kancelář – tel. 556 567 102

Rubelit, s.r.o.

Rožná 189, 592 52

telefon: +420 566 567 102

mobil: +420 602 537 212

E-mail: rubelit@iol.cz

www.rubelitrozna.cz

bio
měsíčník pro trvale
udržitelný život

- biopotravinu
- příběhy ekohospodářů
- zdravé vaření z biopotravin
- ekologie
- moderní životní styl

Předplatné 290 Kč na rok, objednat můžete n adrese
Redakce Bio, Jungmannova 1403, 500 02 Hradec Králové,
tel.: 608 476 828, vhpress1@seznam.cz
Přehled čísel časopisu, vybrané články a další služby
jsou umístěny na www.bio-mesicnik.cz

Markéta a Lubomír Moudrých

překladatelské služby

marketa@naturtrans.cz
de-cs / en-cs

lubomir@naturtrans.cz
en-cs / cs-en / sk-en

www.naturtrans.cz

vaše jazyková kancelář

Maria Thunová a pečení chleba

Již jako dítě prožívala Maria Thunová pečení chleba. Rodiče měli místnost určenou k pečení, pekárnu, a z obilí, které si sami vypěstovali, pekli chléb a koláče. Jako chlebovina se používalo žito, které bylo v tomto kraji nejčastěji pěstovanou obilovinou. Pšenice, tenkrát ještě stará „hesenská krajová“, měla zvláštní postavení. Používala se k pečení koláčů, nebo se prodala mlynářovi. Chleby měly většinou podobu velkých kulatých pecnů a zhotovovaly se s kváskem.

Když Maria Thunová při svých pokusech pěstovala nejrůznější druhy obilí, chtěla zjistit nejlepší konstelace nejen pro získání výnosů, ale také pro zdraví rostlin a pekařskou kvalitu.

Velmi brzy přišla na to, že mouka z obilí sklizeného v různou dobu reaguje rozdílně, a tak se rozhodla provádět zcela cíleně srovnávací pečení.

Otázkou samozřejmě bylo, čím obilí mlít a pak péct.

V průběhu let jsme tak vyzkoušeli nejrůznější mlýnky a pece, než jsme našli ty právě pro pokusné pečení.

Mlýnky, které jsme použili při srovnávacích pečeních, byly mlýnky, které dokázaly namlít buď jenom šrot, anebo od šrotu až po jemnou mouku. Vyzkoušeli jsme i elektrické „kompaktní“ mlýnky pro domácnost. U těchto přístrojů se však často dala namlít jen malá množství mouky, protože se jinak rychle zahřívaly, což vedlo k přílišnému zahřátí mouky. Takováto předčasně zahřátá mouka však dělala problémy při kynutí. Jestliže se mouka zahřeje již při mletí, snižuje se její bobtnavost, a člověk je pak nucen přidávat do ní nadměrné množství pomocných prostředků na kynutí, například droždí. Tím se mění chuť chleba a chleba je také co do struktury velmi hutný.

Ruční mlýnek k namletí obilného šrotu.

Před koupí obilného mlýnku by si ho měl člověk proto vždycky nejprve vyzkoušet, a to s obilím, které také hodlá mlít. Pro rodinnou domácnost se nabízejí také „všeumělové“, jimiž lze krouhat zeleninu, hníst těsto na chleba a koláče a dělat spoustu dalších věcí. Pro tyto přístroje se někdy nabízejí také mlecí adaptéry. Právě u nich bychom měli požádat o předvedení, abychom viděli, jestli odpovídají našim představám.

Při výběru pece je to podobné jako u mlýnků. Měly by vyhovovat požadavkům, které máme.

Obilný mlýnek, na kterém lze namlít od šrotu až po hrubou mouku.

Obilný mlýn se sítý. Pluchy a klíčky jsou sítý odstraněny. Výsledkem je velmi pěkná a jemná mouka.

Pro domácí potřebu stačí kuchyňská trouba. Jestli je elektrická, nebo vytápěná dřevem, nehraje roli, protože v obou případech se peče v plechové komoře a nejsou roztápěny cihly. Jestliže se však má péct pro nějakou komunitu, tento způsob často nestačí. My jsme si na pokusné pečení obstarali větší elektrickou pec ze šamotových cihel. Dá se v ní upéct 6 až 8 velkých kulatých pecnů nebo větší počet malých chlebů ve formách. Rozložení tepla je tu velmi dobré. Výhoda této pece, podobně jako u elektrické kuchyňské trouby, spočívá v tom, že se dá péct vždy za stejné, přesně nastavené teploty.

Elektrická pec.

EKOLOGICKÝ A BIODYNAMICKÝ STATEK V PODHŮŘÍ NOVOHRADSKÝCH HOR

NAŠE POSLÁNÍ

*S porozuměním a v rovnováze se světem pečovat o nám svěřenou krajinu
a živé bytosti v ní a poskytovat potraviny pro nasycení těla a duše.*

Bemagro vzniklo před více než dvaceti lety jako akciová společnost. Dnes jde o živý zemědělský organismus, ve kterém spolupracuje padesát lidí a mnoho dalších bytostí. Hospodaří v duchu zákona o ekologickém zemědělství a podle principů biodynamického zemědělství (certifikát Demeter jsme získali v roce 2015).

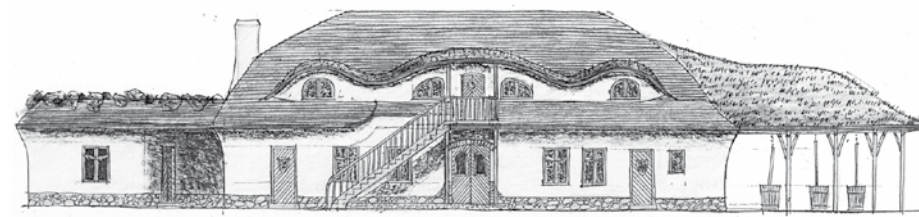
Na pěti stech hektarech orné půdy pěstujeme jetelotrávy, různorodé obilí (např. i jednozrnnku, dvouzrnnku či nahý oves), pohanku, luskoviny, svazenku, hořčici, brambory, řepu a na menší výměře i zeleninu a bylinky.

Staráme se i o dalších 1500 hektarů pastvin a luk. V krajině vysazujeme biokoridory, aleje, budujeme meze, tůňky, spolupracujeme s přírodou na vytváření harmonické krajiny.

Chováme mléčný i masný skot, prasata, ovce, kozy, drůbež a včely.

Na podzim roku 2015 otevřeme faremní mlékárnu, kde se budeme snažit zušlechťovat naše mléko, abychom lidem dokázali nabídnout kvalitní sýry, jogurty, tvaroh a další mléčné výrobky. Samozřejmostí jsou vratné skleněné obaly. Spolu s přáteli bychom rádi vytvořili alternativní obchodní systém pro distribuci kvalitních potravin v jižních Čechách. Více informací o našem hospodaření lze najít na www.bemagro.cz.

Šťastny ať jsou všechny bytosti!

Abzle

BIOVÍNO

*BIOvíno, vinné octy ochucené, koření,
koupelové sáčky, možnost řízených
degustací po domluvě.*

*josef.abrle@bio-produkty, www.bio-produkty.cz,
tel: 519 515 394, 737 370 039, 605 064 565,
koření, byliny 604 579 736*

Protože chléb pečený v peci vytápěné dřevem mívá zpravidla výraznější chuť, postavili jsme si také pec na dřevo. Je konstruovaná speciálně pro menší místnosti. Staví se z hotových šamotových prefabrikátů a je obezděná cihlami. Tato pec je dvoupatrová. Vytápí se v dolní komoře. Jakmile se dosáhne potřebné teploty, popel se šachtou vymete do popelníku a pěci se pak může v obou nad sebou se nacházejících komorách. Do každé komory se vejdou čtyři velké kulaté pecny, celkem tedy osm. Tuto pec je však nutné předem dobře vyhřát, jinak je někdy třeba chleby v komorách přehodit. Tedy pecny z horní komory nasázet dolů a pecny z dolní nahoru. Chléb z této pece má typickou chuť chleba z pece vytápěné dřevem.

Pekárny vytápěné dřevem, jakou vidíme i na obraze Waltera Thuna na straně 5, mají prastarou tradici. Už několik let se u nás ve vesnicích rekonstruují mezitím již polorozpadlé pekárny a pece a ve větších intervalech se v nich opět peče. Pro tyto pekárny je potřeba naprosto suché dříví, které dlouho drží žár, jako například dříví bukové. Jednu starou, avšak nově postavenou pec na dřevo, stojící uprostřed moderní pekárny, najdeme v Schashagenu u komunity žijící na statku rodiny von Boninových. Peče se tu chléb a koláče nejen pro komunitu, ale i pro statkovou prodejnu.

Naše dvoupatrová domácí pec.

Pekárna u Brungersheusenu.

Pec je na fotografii uprostřed. Napravo od ní je přehřívací komora. Při posledním kynutí se chleby na platech vsunou dovnitř, aby se těsto nepodchladilo a neztratilo objem. Vlevo je pracovní stůl a v pozadí jsou vidět hnětače těsta, bez kterých se člověk při větším množství pečeného chleba neobejde.

Pekárna na statku Eichwerder v Schachagenu.

Zatmění Slunce z 20. 3. 2015

Toto zatmění jsme očekávali s napětím. Při minulých dvou zatměních Slunce, která měla být v našem kraji viditelná, bylo deštivé počasí, takže jsme jejich průběh nemohli pozorovat.

Blížící se zatmění se v médiích celé dny dopodrobna probíralo a meteorologové dokázali velmi přesně říci, v které oblasti Německa by zatmění mohlo být viditelné bez oblačnosti. O několik hodin jsem proto odložil cestu na sever, abych tentokrát pořídil nějaké fotografie; v našich zprávách totiž používáme raději vlastní snímky, abychom se nemuseli spoléhat na to, co je publikované na internetu.

Ráno 20. 3. 2015 byla na obloze jen lehounká řasovitá oblaka, a tudíž byla naděje, že zatmění prožijeme. Účinky zatmění na růst rostlin známe již řadu let, avšak napětí před tímto zážitkem je pokaždé veliké.

Počasí na jaře nebylo tak teplé jako v roce 2014, ale včely už pravidelně létaly, i když v noci stále ještě mrzlo. Na polích jsme proto s prací zatím nezačali.

Zatmění Slunce se konalo ve velmi zajímavém termínu. 19. 3. 2015 bylo perigeum, tedy Měsíc v přízemí, 20. 3. bylo zatmění Slunce, které časově probíhalo v nepříznivém čase přízemí. 21. 3. k tomu ještě přistoupilo zatmění Uranu, které se v růstu rostlin odráží také negativně. Při takto zajímavých konstelacích jsme se v minulosti snažili zjistit pomocí výsevů a pozorování z nich vzešlých rostlin účinek konstelací na rostlinný růst. Jelikož ale bylo tentokrát možné oče-

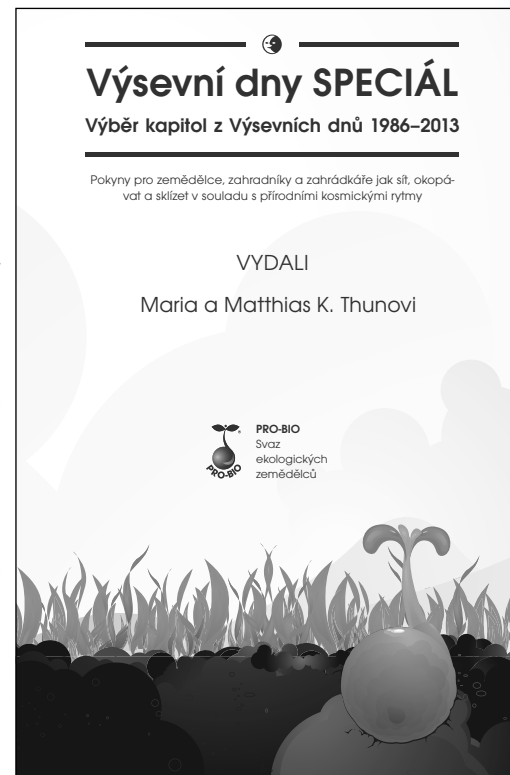
VÝSEVNÍ DNY SPECIÁL

Maria Thunová – Matthias K. Thun

Výběr toho nejzajímavějšího z Výsevních dnů Marie Thunové 1986 až 2013.

Rozdělení rostlin • Pěstování zeleniny (salát, květák, cibule, fazole, rajčata atd.), brambor, olejnin, luskovin a léčivých rostlin podle postavení Měsíce a planet

- Zpracování půdy • Kompost • Zelené hnojení • Zákvasy • Stromy
- Voda • Použití kopřivy • Osevní postup ve skleníku • Pěstování jahod
- Získávání osiva • Homeopatická regulace plevelů a škůdců • Mravenci • Slimáci • Divoká zvěř • Setí, sázení a roubování • Sklizeň
- Ošetřování včelstev • Recept na žitný chléb • Jaderná energie • Zvěrokruh • Souhvězdí a znamení • Věk Vodnáře • Velikonoce • Historie konstelačního výzkumu

Publikace je doplněna rejstříkem pro snazší vyhledávání a působivými reprodukcemi kreseb a obrazů Waltera Thuna.

Sestavil Radomil Hradil, vydal PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, 90 stran, 45 Kč.

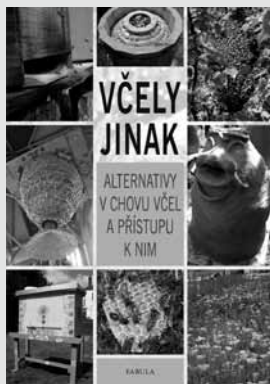
Publikaci Výsevní dny Speciál lze objednat na adrese svazu PRO-BIO, pro-bio@pro-bio.cz, tel. 583 216 609

VČELY JINAK

Alternativy v chovu včel a přístupu k nim

- I. Včely a jejich problém
- II. Jiné včely
- III. Jiný chov
 - a) Alternativní opatření v chovu
 - b) Jiné úly
- IV. Krajina pro včely

Kniha obsahuje asi 100 černobílých fotografií a nákresů, 320 stran, 298 Kč.

ZAHRÁDKÁŘOVA ČÍTANKA

Biodynamické pěstování zeleniny

a ovoce

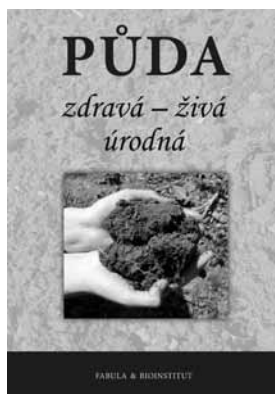
Luděk Přikryl

Zásady bio-dynamického pěstování zeleniny, ovoce, aromatických bylin a léčivých rostlin. Kompost jako zlatý důl zahrady. Střídání plodin. Využití pařeníšť. Žížala jako zahrádkářův spolupracovník. Kalendář zahrádkářských prací. Správné pěstování jednotlivých druhů zeleniny. Množství nákresů, 260 stran, 248 Kč.

PŮDA – ZDRAVÁ, ŽIVÁ, ÚRODNÁ

Humusová teorie. Význam žížal pro tvorbu ornice. Život v orné půdě. Matka Země. Zdravá a nemocná půda. Půda jako živý organismus. Půda v biozahrádě. Bilance humusu. Péče o půdní život. Jsme půda.

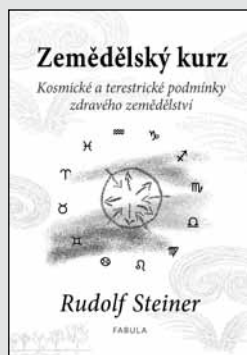
Sestavil Radomil Hradil.
Větší formát, 274 stran, 247 Kč.

ZEMĚDĚLSKÝ KURZ

Kosmické a terestrické podmínky zdravého zemědělství

Rudolf Steiner

Přednášky Rudolfa Steinera, které se staly základem biodynamického zemědělství. Vliv planet na růst rostlin. Biodynamické preparáty. Homeopatické metody regulace škůdců, plevelů a chorob. Krmení zvířat. Nové, přepracované vydání. 248 stran, 248 Kč.

kávat ve velmi krátkém časovém úseku tři různé negativní události, nedovedli jsme si tak docela představit, že bychom účinky jednotlivých konstelací mohli na rostlinách rozlišit.

Přesto všechno jsme 19. 3. ráno začali s výsevy v květináčích ve skleníku. Z rostlin jsme zvolili slunečnici, cuketu, okurek, ředkvičku, salát a brukev (kedluben). Poslední výsev proběhl 21. 3. dopoledne.

Již dvě hodiny před začátkem zatmění Slunce došlo k nápadné změně v atmosféře. Nastalo absolutní ticho, nebylo slyšet žádné ptactvo a včely si sotva troufaly z úlu. Tento „klid“ – člověk měl dojem, jako by příroda zadržela dech – se až do fáze maximálního zakrytí stupňoval k takřka pochmurnému prožívání přírody a teprve během konečné fáze zatmění pominul.

Let včel se normalizoval teprve dvě hodiny po skončení zatmění.

Ranní obloha krátce před zatměním.

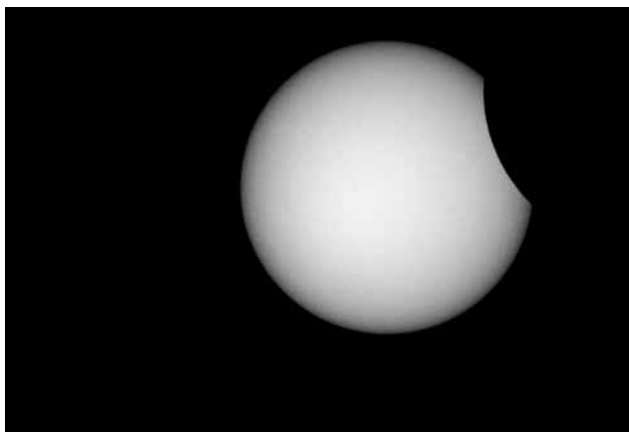
Po tomto až přízračně působícím čase jsme byli velmi zvědaví na výsledek výsevů. První klíčky se objevily u ředkviček asi po týdnu. Krátce nato se událo něco, o čem člověk nemluví rád.

Byli jsme několik dní mimo dům. V tu dobu přišel dvakrát noční mráz s teplotou až minus 15 °C a navíc ještě ve skleníku vypadlo topení. Tento chlad zastavil, respektive ukončil klíčení rostlin, a další pozorování jejich růstu tak nebylo možné.

Pro všechny čtenáře, kteří se k nám přidali teprve v posledních letech, doplňujeme fotografie z dřívějších zatmění, aby si dokázali představit enormní účinek těchto silových působení.

Pokusné výsevy ze zatmění Slunce.

Začátek zatmění.

Největší zakrytí.

Konec zatmění.

Bazalka®
VÍČ NEŽ BIO

restaurace

pro vegetariány, vegany, bezlepkáře,
raw food a další

rozvoz obědů

bio obchod a eshop

široký výběr biopotravin, zdravých produktů, přírodní kosmetiky,
ekologické drogerie

zdravý catering

oslavy, rauty, svatby, bankety, firemní akce, dorty bez lepku, bez
cukru, vegan

pekárna

výrobky celozrnné, bezlepkové, bez cukru, bez laktózy, vegan
sladké i slané trvanlivé výrobky

přednášky, semináře

kurzy vaření, recepty, inspirace, pronájem prostor

Bazalka s.r.o. Hradec Králové

www.bazalkahk.cz

Výsevní dny vydává každoročně PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců v rámci svých aktivit. Svaz PRO-BIO úspěšně funguje jako zástupce ekologického zemědělství již 26 let! I Vy máte možnost stát se naším členem a čerpat výhody s ním spojené, návod jak to udělat a další užitečné informace najdete na webových stránkách www.pro-bio.cz.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců (dále jen Svaz PRO-BIO) je jediné celostátní sdružení ekozemědělců, zpracovatelů a prodejců biopotravin. Sdružuje také poradce, školy, spotřebitele a přátele ekologického zemědělství.

Proč se stát členem Svazu PRO-BIO a jaké benefity Vám svaz nabízí?

- V oblasti poradenství
- V oblasti poskytování aktuálních informací
- V oblasti propagace
- V oblasti zastupování zájmů členů
- V oblasti marketingu
- V oblasti financování aktivit členů

Kdo se může stát členem Svazu PRO-BIO:

- ekologický zemědělec nebo zemědělec, který hodlá přejít na ekologický způsob hospodaření
- zpracovatel produktů ekologického zemědělství, výrobce biopotravin
- prodejna biopotravin
- poradce pro ekologické zemědělství
- zemědělská škola a výzkumný ústav
- spotřebitel a přítel ekologického zemědělství

Co musíte udělat, abyste se stali členem Svazu PRO-BIO:

- vyplníte registrační formulář, který obdržíte na příslušném regionálním centru nebo Vám jej zašleme přímo z centrální kanceláře svazu v Šumperku
- zaplatíte členský příspěvek

Další informace:

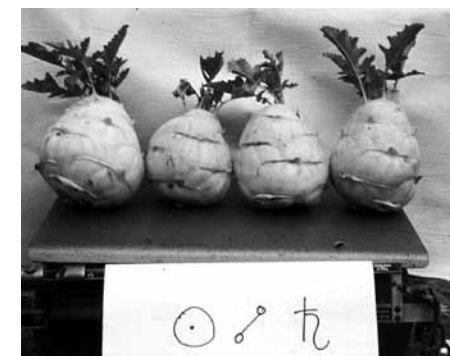
PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
tel.: +420 583 216 609
e-mail: pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz

Kedlubny z výsevu při zatmění Slunce.

Kedluben z výsevu v listový den.

Kedlubny z výsevu za opozice Slunce a Saturnu.

Kedlubny z výsevu při zatmění Saturnu 1.

Kedlubny z výsevu při zatmění Saturnu 2.

Také letošního jara nám čtenáři častěji kladli otázku, zda zatmění působí jen tam, kde je také lze pozorovat. V minulosti se opakovaně ukazovalo, že takovéto konstelace působí globálně, tedy na celé Zemi. Zcela zřetelně to ukazují účinky vypočítaných planetárních zatmění, u nichž vzhledem k velké vzdálenosti lze působení stínu prakticky vyloučit. Také zatmění Slunce viditelné například v Americe působí zrovna tak i v Německu nebo dalších zemích či světadílech, i když tam není viditelné.

Také v médiích získává vesmír stále více na významu při vysvětlování vzniku Země. Ještě asi před čtyřiceti lety byl v přírodovědeckých kruzích význam kosmu pro fenomén „život“ tabu. Dnes se ti lidé zabývají významem kosmu a jeho účinky na evoluci a diskutují o nich, i když přírodovědecké důkazy chybí.

Možná pomůže tomu či onomu čtenáři fantazie. Představte si, že by kosmos byl jako symfonický orchestr s takřka nesčítnými, skladatelem však určenými nástroji. Tyto nástroje umožňují podporovat či vytvářet harmonii, tak jak si ji skladatel představuje nebo jak ji vnímá svým duchovním, vnitřním sluchem. Jestliže jeden z těchto nástrojů byl jen na několik málo taktů vypadne, je celková harmonie nakrátko zpochybněna či narušena.

Podobně si můžeme představit i působení planet. Mohou-li všechny planety plnit úkoly, které dostaly od stvoření, je životu nezbytná harmonie zajištěna. Krátké zatmění, působící „několik taktů“, ji naruší, načež je podobně jako v symfonickém orchestru zase obnovena.

Tato přerušení však není nutné příliš dramatizovat; po poruše začne další pasáž, v níž je porucha zakryta a proměněna. Útěchou je skutečnost, že mnohé z kosmických poruch můžeme předem spočítat a přizpůsobit se jim.

Různý tvar kořenových plodů (ředkvička), podmíněný termínem výsevu.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
2. ♀	6. ♂	15. ♀					
	31. ♀						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Prosincové shrnutí

Do 20. prosince je Slunce ve vodnatém Štíru, Saturn v něm pak zůstává po celý měsíc. Uran podporuje vodnaté působení z Ryb, což se v tomto spolupůsobení projeví ve formě sněhu nebo deště. Slunce od 20. ve Střelci a stejně tak Pluto by se mohly postarat o několik teplejších okamžiků. Mars snad bude od poloviny měsíce z Vodnáře přinášet světelné impulzy.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby a vánočních stromků**: v květových dnech; budou pak krásně vonět.

Období výsadby: 1. 12., 0 až 8 hod., a od 15. 12., 0 hod., do 29. 12., 4 hod.

Tato doba je opět vhodná k **řezu stromů a keřů**. U plodových rostlin dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 12., 22 hod., do 14. 12., 22 hod., a od 29. 12., 6 hod., do 31. 12., 24 hod.

*Přejeme našim čtenářům
požehnaný adventní
a vánoční čas a hodně
zdraví do nového roku
2017.*

Prosinec 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♂ 8	☾ - ♍ 9	vo/te	list do 7, 8–16 plod, od 17 kořen konec obd. výsadby 20	→ V D Z
2. pá	♂	△	teplo	kořen do 8, od 9 plod	→ Z D
3. so	♂ 18		te/ze	plod do 17, od 18 kořen	
4. ne	♂		země	kořen	
5. po	♂		země	kořen do 23	
6. út	☾ 0	♊ 19 ♋ 19	světlo	květ od 0 do 14 -----	
7. st	♊ 21		sv/vo	květ od 2 do 20, od 21 list	→
8. čt	♊		voda	list	
9. pá	♊		voda	list	→ V
10. so	♋ 13		vo/te	list do 12, od 13 plod	→ Z
11. ne	♋		teplo	plod do 21, od 22 list	→
12. po	♌ 4	△	te/ze	list do 11 -----	
13. út	♌	Pg1	země	----- kořen od 14	
14. st	♍ 13	♋ 1 ♌ 23	ze/sv	kořen do 12, od 13 květ	→
15. čt	♍		světlo	květ začátek obd. výsadby 0	D ♋
16. pá	♎ 11		sv/vo	květ do 10, od 11 list	
17. so	♎ 23		vo/te	list do 22, od 23 plod	
18. ne	♎		teplo	plod	
19. po	♎	♎6	teplo	plod do 1 a od 10 do 23	→ Z D
20. út	♏ 16	☾ - ♂	te/ze	-----	
21. st	♏	♏ ♏	země	----- kořen od 13	→ V
22. čt	♏		země	kořen	D
23. pá	♏		země	kořen	D
24. so	♏ 11	Štědrý den	ze/sv	kořen do 10, 11–18 květ, od 19 list	→
25. ne	♏	Boží hod Ag7	světlo	list do 5, 6–8 květ, 9–18 kořen, 19–23 květ	△△
26. po	♐ 0		voda	list od 0	→ ♋
27. út	♐		voda	list	→ V
28. st	♑ 14		vo/te	list do 13, od 14 plod	→
29. čt	♑	♑ 8 ♋ 5	teplo	plod konec obd. výsadby 4	
30. pá	♑		teplo	plod do 23	
31. so	♑ 0		země	kořen od 0	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

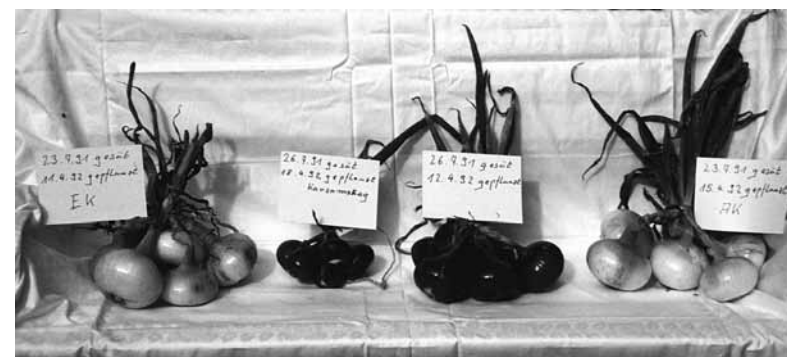
V diskusních pořadech vystupují stále znovu lidé, kteří se zatím nacházejí v procesu pochopení nebo kteří dokážou jen váhavě akceptovat, že kosmická situace má vliv na Zemi a život na ní. Pomocí snímku na předchozí straně se chceme přimluvit za větší akceptaci.

Ředkvička se ukázala být zvláště vhodnou pokusnou rostlinou, na níž lze dobře pozorovat účinky kosmických sil na rostliny. Můžeme u ní sledovat stav všech čtyř typů plození: v oblasti kořene, listu, květu a semen a plodu. V průběhu vegetačního období, to znamená během jednoho roku, tak můžeme pozorovat všechny typy plození od klíčení až k dozrání semen. V následujícím roce můžeme semena vysít a ředkvičky nám ukážou, jaký účinek měly loňské konstelace při výsevu, a to až k tvorbě semen.

V prvním roce nám rostlina ukazuje účinek v růstu. Ve druhém roce, provedeme-li přesev semen sklizených v prvním roce, se ukáže, jak se loňská konstelace odrazila v regenerační schopnosti.

Při našich pokusech jsme vždy kladli důraz na to, abychom pozorovali nejen rozdíly v kvalitě a kvantitě projevující se v prvním roce pěstování, ale abychom při vyvozování závěrů vzali v potaz i regenerační schopnost rostlin a rozdíly projevující se v této oblasti.

Rostlina, která díky šlechtitelově rafinovanosti přinese dobré výnosy jen v prvním roce, avšak není schopná regenerace, je z hlediska trvalé udržitelnosti koneckonců nezajímavá a ve vývoji nás nepřivede dál.

Rozdílné zbarvení cibulí podmíněné termínem výsevu.

Rozdíly ve zbarvení mirabelek podmíněné termínem výsevu těchto stromů.

Účinek zimy 2013/2014 na včely

Zima 2013/2014 byla přinejmenším v našem kraji tak teplá, až by člověk řekl, že podzim 2013 přešel přímo do jara 2014. Z čistě vnějšího pohledu jsme u nás tak časně a teplé jaro ještě nezažili. Včelstva rostla nezvykle rychle, velmi brzy jsme jim mohli dát medníky a sklídit úžasný jarní květový med.

Mnoha včelařům, kteří s takovýmto brzkým květovým medem neměli zkušenost, med v plátech ztuhl, zkrystalizoval, a nedal se tudíž vytočit.

Tento příznivý vývoj včelstev však po odkvetu planého maliníku výrazně opadl a včelstva přinesla už jen trochu medovicového medu z lesa.

Během léta se ukázalo, že v mnoha včelstvech došlo k vysokému napadení roztočem varroa. Tím, že zima 2013/2014 byla tak teplá, mnohá včelstva s včelou vyšlechtěnou na velmi velký objem včelstva strávila zimu plodováním, a v plodování tak nenastala přestávka. Díky tomu se roztoč varroa mohl výtečně rozmnožovat.

V oblastech, kde díky klimatickým podmínkám trvá po řadu týdnů zima s mrazem a sněhem, včely přerušují plodování, čímž je ve vývoji omezen i roztoč varroa. Jelikož k tomuto přerušení v mnoha oblastech nedošlo, mohl se roztoč dobře rozmnožovat. Vývoj roztoče byl zpočátku překryt velmi rychlým jarním růstem včelstev, v červnu a červenci se však projevil o to výrazněji. V tu dobu je populace tohoto lidským okem sotva patrného roztoče, živícího se včelí krví, již natolik velká, že její působení začne být viditelné.

Zpočátku se včelaři domnívali, že se varroa množí jen na trubčině, pak se ale ukázalo, že roztoč sice dává trubčině přednost, ale napadá i dělničinu a dokonce i matečníky. Napadení se nejzřetelněji projevuje tím, že roztoč, který se přisaje na hrud včely, aby se napojil na její krevní systém a zajistil si příjem potravy, způsobí poruchu ve vývoji křídel včely, která jsou při jejím vyklubání zakrnělá.

Napadení roztoči se zřetelně projevuje snížením růstu včelstva, vyplývajícím ze zmíněného poškození včel.

V německy mluvících zemích se roztoč varroa vyskytuje od 80. let. Jeho hubení bylo velmi obtížné, protože nebyla známa ani jeho biologie, ani způsob šíření. Roztoč pochází z Indie, kde žije se včelami skoro až v symbiotickém vztahu.

Zpopelňování roztoče varroa

Rudolf Steiner poskytl svého času doporučení, jak zacházet v zemědělství a zahradnictví se škůdci. Vysvětlil, že když se za správné konstelace hvězd spálí kůže nebo opeření zvířete a popel se následně jemně rozptýlí tam, kde se škůdce již nemá vyskytnout, nedojde sice k vyhubení škůdce, nicméně k výraznému omezení jeho výskytu.²

Nahoře trubec se zdravými křídly, dole trubec se zakrnělými křídly v důsledku napadení roztočem varroa.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
11.	11.	7.					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Listopadové shrnutí

V listopadové temnotě máme ještě naději na několik světelných impulzů v první polovině měsíce. Slunce ve Vahách do 19. a Merkur a Neptun ve Vodnáři podporují světelné působení. Pluto ve Střelci, ve spolku s Marsem a Venuší, snad přinese něco tepla. Jupiter je ovšem po celý měsíc v chladné Panně a Saturn ve vodnatém Štíru. Tady bude třeba vyčkat, zda se srážky projeví jako déšť, nebo sníh.

Květové dny v období výsadby jsou velmi vhodné k výsadbě všech **cibulových květin**. Cibuloviny se nám pak odvděčí dobrým růstem a výraznými barvami květů. Zbývající květové dny bychom měli považovat jen za náhradní termíny, neboť cibule v nich vysázené nepokvetou tak intenzivně.

Pokud se tak nestalo již v říjnu, měli bychom nyní shromáždit všechn organický odpad a založit **kompost**. Ošetření biodynamickými preparáty napomůže rychlému prorůstání houbovým myceliem a dobré přeměně. Také použití kravinového preparátu podpoří přeměnu. V období výsadby nyní můžeme také vysazovat **ovocné a lesní stromky**, přitom provedeme postřik roháčkem.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby**: v květových dnech mimo období výsadby
Řez **vánočních stromků** pro delší transport: v květových dnech mimo období výsadby

Období výsadby: od 1. 11., 0 hod., do 4. 11., 13 hod., a od 17. 11., 12 hod., do 30. 11., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 4. 11., 15 hod., do 17. 11., 10 hod.

Mouchy ve stáji: od 17. 11., 2 hod., do 18. 11., 23 hod.

² Viz Rudolf Steiner: *Zemědělský kurz*, Fabula 2015, str. 140nn a 158nn. (Pozn. překl.)

Listopad 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♏ 11	☾ - ♏ ♀♂	sv/vo	----- list od 21 období výsadby	→ Z D
2. st	♏		voda	list	
3. čt	♏		voda	list	
4. pá	♏ 2	♏ 14	vo/te	list do 1, 2–24 plod konec obd. výsadby 13	→
5. so	♏	△	teplo	list od 1 do 11, od 12 plod	
6. ne	♏ 13		te/ze	plod do 12, od 13 kořen	
7. po	♏		země	kořen	D
8. út	♏ 17		ze/sv	kořen do 16, od 17 květ	
9. st	♏	♏ 17 ♀♂	světlo	květ do 12 a od 21	→
10. čt	♏ 13		sv/vo	květ do 12, od 13 list	Z D
11. pá	♏		voda	list	→ ↓
12. so	♏		voda	list	D
13. ne	♏ 3		vo/te	list do 2, od 3 do 24 plod	→ V ↓
14. po	♏ 17	♏ 15 Pg13	te/ze	-----	
15. út	♏		země	kořen od 2	
16. st	♏		země	kořen	→ ↓
17. čt	♏ 2	♏ 11	ze/sv	kořen do 1, od 2 květ začátek obd. výsadby 12	
18. pá	♏		světlo	květ do 23	→ Z
19. so	♏ 0	☾ - ♏	voda	list od 0	→ V ↓
20. ne	♏ 14		vo/te	list do 13, od 14 plod	
21. po	♏		teplo	plod do 23	D ↓
22. út	♏	♏ 4	teplo	plod od 8	→ Z V
23. st	♏ 8		te/ze	plod do 7, od 8 kořen	
24. čt	♏		země	kořen	
25. pá	♏		země	kořen	→ V
26. so	♏	△	země	kořen do 4, 5–18 list, od 19 kořen	
27. ne	♏ 5	Ag22	ze/sv	kořen do 4, od 5 květ	→ ↓
28. po	♏ 17		sv/vo	květ do 16, od 17 list	
29. út	♏	♏ 14	voda	list	→ ↓
30. st	♏		voda	list	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Tyto údaje byly pro Marii Thunovou podnětem k nesčetným pokusům se zpopelňováním kožek různých srstnatých a pernatých zvířat, ale také semen plevelů. Po několika letech pokusů dospěla ke stanovení správných konstelací. Dobré výsledky nám dávají naději, že najdeme správnou cestu i při regulaci výskytu roztoče varroa.

V pokusech se ukázalo, že v případě roztoče varroa, který sice patří mezi pavoukovce, ale má tvrdý chitínový krunýř, je správnou konstelací Měsíc a Slunce v Byku. U pavoukovic se jinak doporučují jiné, světelné konstelace.

Jelikož při spalování roztoče získáme jen velmi malé množství popela, zhotovili jsme na bázi vody potenci D8. Časem se však ukázalo, že účinek potence D8 zhotovené na bázi popela je vyšší. Obecně lze říci, že jako optimální se ukázala aplikace potence D8, zhotovené z popela z kožek srstnatých či pernatých zvířat a semen plevelů. Jelikož vývoj roztoče neumožňuje docílit výrazného účinku trojí aplikací potence D8, aplikujeme D8 na jaře a na podzim při každé prohlídce včelstev.

Roztoč se živí krví včel, rozmnožuje se však na včelím plodu. Krátce před zavíčkovaním plodu jde roztoč do včelí buňky; jakmile se larva napřímí, buňka je zavíčkována. V následující fázi zavíčkovaného plodu klade roztoč vajíčka. Ta se vyvíjejí velmi rychle a v uzavřené buňce jsou pro účinek potence D8 nedostupná. Když se pak z buněk vyklubou dospělé včely, opouštějí buňku také již pohlavně dospělí roztoči.

Proto se roztoči mohou velmi dobře rozmnožovat i v zimě, pokud si venkovní teploty nevyžádají přestávku v plodování.

V následující části se zmíníme o procesu zpopelňování a potencování, který jsme zčásti probírali již v textu o regulaci slimáků a mandelinky bramborové ve Výsevních dnech 2015.

Ke zpopelnění potřebujeme asi kávovou lžičku roztočů a naprosto suché dřevo. Nejlépe se osvědčily smrk a buk. Roztoči by neměli být smícháni s mrtvými včelami nebo jejich částmi, jako jsou nohy a křídla, neboť by jinak mohly být ošetřením poškozeny i včely. U dřeva záleží na tom, aby vytvořilo dobré, pevné žhavé uhlíky. Některé druhy dřeva shoří velmi rychle, ale pevné žhnoucí uhlíky nevytvoří. Spalování na plynu, topném oleji nebo elektřině, ale ani na grilovacím uhlí nepřipadá v úvahu, neboť zkušenost ukazuje, že nepřinese úspěch. Popel, který takto vznikne, nemá stejný účinek jako popel, který vznikne spálením na dřevě.

Dále potřebujeme pícku, v níž zpopelnění provedeme. Pícka by měla být uzpůsobena tak, aby byla kolem dokola uzavřená. Otevřený oheň, například v krbu nebo v „táboráku“, není vhodný. Nejlepší je kuchyňský sporák nebo staromódní pokojová kamna. Velikost ohniště by neměla být větší než 20 x 25 cm, jinak se poměr mezi popelem ze dřeva a z roztoče varroa příliš posune. Také stará, takzvaná kanonová kamna, jaká se používala za války a po ní, se výtečně hodí. Odtah kouře musí být udělán tak, aby se dal odstavít. Použít lze i moderní gril na dřevěné uhlí, pokud se dá uzavřít víkem.

Vhodný termín ke zpopelnění nastane tehdy, jakmile se Slunce a Měsíc nacházejí před souhvězdím Byka. Pokud v tuto dobu probíhá zatmění Slunce, měli bychom spalování provést před vrcholem zatmění. Při nejrůznějších pokusech se ukázalo, že účinek, spočívající v omezení životaschopnosti škůdce, je nejsilnější před vrcholem zatmění. Účinek popela se tím ještě zesílí.

Roztoči se v papíru položí na žhavé uhlíky v zahradním grilu a zakryjí víkem.

Za konstelace Slunce a Měsíc před Býkem se tedy v kamnech zapálí a nechá rozhořet dřevo. Jakmile se úplně přemění na žhavé uhlíky, položíme na ně roztoče v papírovém pytlíku. Roztoči shoří. Žhavé uhlíky necháme dohořet na popel. Po vychlazení popel přesejeme přes kuchyňský cedník nebo malé síto na cezení medu do moždíře nebo porcelánové misky k roztírání. Popel musíme jednu hodinu roztírat. Kovové moždíře nejsou vhodné.

Při roztírání je popel stále jemnější a člověk má dojem, že ho ubývá. Zjemňováním začne popel „lepit“ a snadno ulpívá na stěnách moždíře. Dřevnou třísku ho proto můžeme občas seškrábnout k dalšímu roztírání. Po uplynutí hodinu trvajících roztírání můžeme začít s potencováním. Pokud máme picku přímo u včelína, můžeme zpopelnění provést i zde. Roura odvádějící spaliny by však měla být opatřena mřížkou, aby z ní nemohly vylétávat jiskry a nedošlo ke vzniku požáru. Pokusy s jinými škudci ukázaly, že na místě, kde proběhlo jejich spálení, byl účinek nejlepší.

Potřebujeme 1 g nebo 1 cm³ popela. Pokud nemáme k dispozici váhu ani odměrku, můžeme jako velikostně-váhovou jednotku použít také například náprstek z maminčina šití nebo kalíšek na vejce.

Ke zpopelnění lze použít i kuchyňský sporák.

Prosátý popel se hodinu roztírá v moždíři.

Jako popel použijeme čistý dřevný popel. Do moždíře dáme devět jednotek dřevného popela. Pak přidáme jednu jednotku přesátého popela z dřeva a roztoče varroa spáleného v kamnech, tedy takzvanou výchozí substanci, a tři minuty roztíráme. Abychom při této práci byli vždy duchem přítomni, hlasitě vyslovujeme to, co právě děláme. Neohlášený návštěvník pak nemůže způsobit, že zapomeneme, co zrovna provádíme; to, co bylo vysloveno, totiž zůstane zaznamenáno sluchem a člověk si snadněji vzpomene, u které potence právě byl.

Na začátku potencování například řekneme: Toto bude D1. Poté, co jsme tři minuty roztírali, řekneme hlasitě a zřetelně: Toto je D1.

Máme tedy deset jednotek potence D1. Nyní dáme do moždíře 90 jednotek dřevného popela, případně nosného materiálu, a 10 jednotek potence D1 a tři minuty roztíráme. Opět při tom vyslovíme: Toto bude D2, a na konci, po třech minutách, pak: Toto je D2. Některému čtenáři to možná bude znít poněkud komicky, ale člověku to pomůže, aby se na tuto práci dobře soustředil. Tímto způsobem postupujeme až k potenci D8. Zhruba u potence D4 přestane nádoba k roztírání stačit; obří moždíře zpravidla nemíváme k dispozici.

Je třeba, abychom měli na paměti, že veškerý popel v moždíři je jedna potence a má stejný účinek. Vezmeme-li ho opět 1 g nebo jeden kalíšek na vejce, můžeme s touto malou částí, například potence D4, potencovat dál stejně, jak to bylo popsáno na začátku při potencování od výchozí substance k potenci D1. Veškerý popel, ať už půjde o potenci D3, D4 nebo D5, bychom si měli schovat. Do sklenice vložíme cedulku nebo dřívko, na kterém je přesně uvedena potence a druh, například „varroa“, a také datum zhotovení. Popel můžeme ve sklenici s víkem uchovávat i několik let a používat ho k novému potencování.

Hotovou potenci D8 můžeme solničkou jemně nasypat do meziprástových uliček včelstev.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
3.♄	16.♄						
30.♄							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Říjnové shrnutí

Nastává podzim. Slunce a Jupiter jsou celý měsíc v chladném souhvězdí Panny, spolu s Merkurem od 3. 10.

Mars a Pluto ve Střelci by ovšem mohli přinést teplé dny. Saturn a Venuše ve Štíru spolu s Uranem v Rybách se postarají o srážky. Neptun pod vlivem Vodnáře bude přinášet světlo, v první polovině měsíce ho v tom bude podporovat Venuše ve Váhách.

Pro sklizeň ovoce na uskladnění jsou vhodné plové a květové dny mimo období výsadby.

Sklizeň semen kořenových rostlin: v kořenových dnech

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech
Všechny sklizené plochy bychom měli pohnojit kompostem, postříkat kravinovým preparátem a zorat na zimní brázdu.

Období výsadby: od 1. 10., 0 hod., do 8. 10., 7 hod., a od 21. 10., 3 hod., do 31. 10., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 8. 10., 9 hod., do 21. 10., 1 hod.

Regulace slimáků: od 22. 10., 18 hod., do 24. 10., 7 hod.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: 20. 10 od 7 do 13 hod. uřezat modřín (heřmánek), naplnit a dát do země.

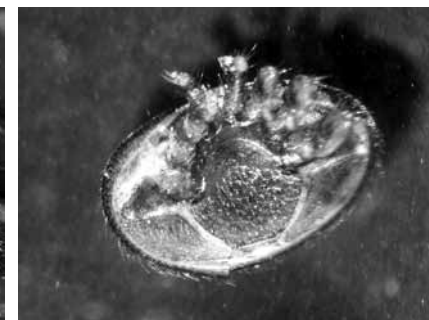
Říjen 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	♊	☾ - ♊ △	země	kořen do 11, 12–22 květ, od 23 kořen obd. výsadby	☾ 2
2. ne	♊		země	kořen	→
3. po	♋ 18		ze/sv	kořen do 17, od 18 květ	
4. út	♋	Ag13	světlo	květ	
5. st	♌ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	
6. čt	♌		voda	list	→
7. pá	♍ 20		vo/te	list do 19, od 20 plod	→ V D
8. so	♍	♋ 8	teplo	plod konec obd. výsadby 7	→ Z
9. ne	♍		teplo	plod	
10. po	♎ 6		te/ze	plod do 5, od 6 kořen	
11. út	♎		země	kořen	→
12. st	♏ 9		ze/sv	kořen do 8, od 9 do 24 květ	
13. čt	♏	♏ 12 ♋ ♌	světlo	----- květ od 16	→
14. pá	♏ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	
15. so	♏		voda	list	
16. ne	♐ 17	♏ 7	vo/te	list do 13 -----	→ Z V
17. po	♐	Pg2	teplo	----- plod od 15	→ Z ♋
18. út	♑ 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	→ V
19. st	♑		země	kořen	
20. čt	♒ 17		ze/sv	kořen do 16, od 17 květ	
21. pá	♒	♋ 2	světlo	květ začátek obd. výsadby 3	→ Z
22. so	♓ 18		sv/vo	květ do 17, od 18 list	
23. ne	♓		voda	list	
24. po	♓ 8		vo/te	list do 7, od 8 plod	→ ♋
25. út	♓		teplo	plod do 23	→ V
26. st	♓	♓ 4	teplo	plod od 8	→ Z V D
27. čt	♐ 4		te/ze	plod do 3, od 4 kořen	
28. pá	♐		země	kořen	
29. so	♐		země	kořen	→ ♋
30. ne	♑ 23	♓ 19	ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	
31. po	♑	Ag 21	světlo	květ do 7 -----	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Popel sypeme solničkou.

Břišní strana roztoče varroa:
tři nohy mu chybí.

Abychom mohli provést zpopelnění, potřebujeme samozřejmě dostatek roztočů. Ty nasbíráme pomocí roztočích mřížek, které od konce června zasuneme pod pláсты v plodišti. Od konce června padají při napadení včelstev roztoči dolů; ve sklenici od medu uzavřené víkem je lze dobře uchovávat. Roztoči jsou ovální, asi 1 x 1,5 mm velcí, červenohnědě zbarvení. Velmi rychle vyschnou, a vydrží tak celé měsíce, aniž by se rozložili. Jestliže na mřížku spadne v červnu/červenci za den až deset roztočů, můžeme vycházet ze silného napadení. Jelikož termín zpopelnění bývá zpravidla v květnu, je dobré použít některý z prostředků proti roztočům, například kyselinu mravenčí.

Pomocí popela o potenci D8 nelze roztoče vyhubit; to by nám koneckonců ani nepřišlo.

Touto aplikací vytvoříme ve včelstvu atmosféru, která není pro roztoče příjemná a jejich rozmnožování se omezuje. Pokud však už v červenci zaznamenáme silné napadení, měli bychom zasáhnout například kyselinou mravenčí, mléčnou nebo šťavelovou. Při aplikaci nám pomůžou zkušenosti přátelé včelaři, včelařské svazy nebo veterinář.

Mor včelího plodu

(*Bacillus larvae*)

Jelikož včelařům jsou původ a rozšíření moru včelího plodu známy, uvedeme si zde pouze alternativní metodu léčby, která se v minulosti velmi dobře osvědčila. Metodu ověřil Ernst Perkiwicz a metoda pak byla úspěšně použita v mnoha chovech.

Jelikož jsou v různých zemích předpisy týkající se řešení výskytu nemoci velmi rozdílné, nelze tuto metodu bohužel zavést jako obecný léčebný postup. Tam, kde to zákon umožňuje, však může představovat to nejhumnější a pro včely nejšetrnější řešení.

Metoda léčby moru včelího plodu

Následně popisované práce provádíme nejlépe ve světelně-květových nebo tepelně-plodových dnech. Odpoledne, jakmile včely z velké části už přestaly létat, přendáme celé včelstvo do stojanu na rámků. Včely si naplní volátka medem, načež je pomocí plechového trychtýře smeteme do rojáčku, jak je to popsáno v textu o umělém roji. Matka přijde spolu se včelami do rojáčku. Do prázdného úlu dáme dva až tři plásky s plodem, aby se na ně mohly usadit včely vracející se domů. Pak úl zase zavřeme.

Rojáček postavíme do chladné, suché a temné místnosti. Tady zůstane 48 hodin stát. Roj necháme hladovět. Během 48 hodin bychom ho měli nechat v úplném klidu, aby neustálým vyrušováním, například zapínáním světla, nespotořboval potravu příliš brzy a netrpěl hladem natolik, aby ho to mohlo poškodit. Někde se doporučuje dát roji litr krmení. To není nutné, pokud si včely mohou před smetením do rojáčku naplnit volátka a během oněch 48 hodin je nikdo neruší. Včely tedy spotřebují nabranou potravu a začnou se vzájemně olizovat. Tím se zbytky potravy, které ulpívají na chloupkách, dostanou i se sporymi včelího moru do střeva včel, kde jsou spory zničeny. Při tomto osmačtyřicetihodinovém hladovění se tedy včely vyléčí samy díky svému čistícímu pudu, který se projevuje vzájemným čištěním.

U úlu, z něhož jsme roj vzali, zavřeme večer téhož dne česno a včely, které se ještě nacházejí v úlu, vysílíme, tedy usmrtíme. Ani jedna jediná včela při tom nesmí vylétnout; to je nesmírně důležité, proto bychom to měli provádět krátce před setměním.

Je třeba předpokládat, že veškeré plásty z úlu jsou zamořené. Proto bychom je měli v asi jeden metr hluboké jámě spálit a poté opět zasypat vykopanou zemí, aby se včely už nikdy nedostaly ke zbytkům z těchto plástů. Protože obvykle nelze říci, kdy se mor do úlu dostal, je vhodné vyřezat i plásty, které máme dosud uložené ve skříňce, a označené jako zamořený vosk je poslat do příslušného podniku zpracujícího vosk.

Úl čistě vyškrábáme a vyčistíme. Abychom měli jistotu, že jsme spory moru zničili, celý úl a jeho součásti systematicky vypálíme letlampou. Nezapomeneme na česno, vletový prostor a přední stěnu úlu. Abychom měli jistotu, že vypalování je dostatečně intenzivní, pohybujeme plamenem po dřevě tak pomalu, až se začne působením plamene zbarvovat. Náradí a všechno, čeho jsme se dotýkali, musíme rovněž odmořit, a to buď plamenem, nebo speciálně k tomu určenými silnými čistícími prostředky.

Úl pak opatříme novými rámkami včetně mezistěn z odmořeného vosku nebo novými horními loučkami.

Jakmile oněch 48 hodin od vytvoření umělého roje uplyne, můžeme roj vpustit do nově nachystaného úlu. Měl by to být úl, ve kterém žil roj před léčbou, protože jinak se mohou včely skutečně vyrojit. Umělý roj, tedy včelstvo smetené do rojáčku, nezapomíná, podobně jako skutečný roj, na své místo! Rojáček nevyklepáváme, aby se drl, nacházející se na jeho dně, nedostala do úlu. Rojáček pak musíme také odmořit. Po vší této práci je radno dobře si umýt ruce, abychom zabránili novému rozšíření moru. S tímto včelstvem se pak nakládá jako s rojem.

Jestliže je na stanovišti více včelstev, musíme tuto proceduru provést u všech. Jelikož to nelze zvládnout za jeden den, musíme to provést následujícího dne. To znamená, že minimálně jeden den nesmí být v žádném z úlů na daném stanovišti včely, protože každá jednotlivá dosud létající včela se může postarat o nové rozšíření. U těchto prací je třeba postupovat v jistém smyslu tvrdě

Rozpěrákem očistíme úl.

Plynovým hořákem úl opálíme a odmoříme.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♊	♂	♃	♄	♅	♆	♇
10. ♍		25. ♎					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Záříjové shrnutí

Tepelný trigon 7. 9. a Slunce do 16. 9. ve Lvu, společně s Merkurem ve Lvu a Marsem a Plutem ve Střelci by se měly postarat o teplé období. Venuše a Jupiter v Panně a Slunce od 16. zajistí chladné noci, za nichž se budou díky Saturnu a Uranu, nacházejícím se ve vodnatých regionech, tvořit mlhy. Jedině Neptun ve Vodnáři bude poskytovat živel světla.

Období výsadby: od 1. 9., 0 hod., do 10. 9., 23 hod., a od 23. 9., 18 hod., do 30. 9., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 11. 9., 1 hod., do 23. 9., 16 hod.

Pro **sklizeň ovoce** doporučujeme dny, kdy Měsíc stojí před Beranem nebo Střelcem. Jinak: ostatní plodové dny.

Sklizeň **kořenových plodin** prováděná v kořenových dnech je bezkonkurenční, jak zřetelně ukázaly pokusy s uskladněním cibule, mrkve, červené řepy a brambor.

Pro **výsevy ozimých obilovin** jsou zvláště vhodná období Lva a Střelce.

Žito můžeme ve výjimečných případech vysévat také v kořenových dnech. Všechny kultivační práce by však měly být každopádně prováděny v plodových dnech.

Hubení mravenců v budovách: zpopelnit od 27. 9., 3 hod., do 29. 9., 21 hod.

Regulace slimáků: od 25. 9., 12 hod., do 27. 9., 2 hod.

Září 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	♍	♈ - ♍	teplo	plod do 7 a od 22 obd. výsadby ♋ 11 ♏ 18	→ ♋
2. pá	♎ 15		te/ze	plod do 14, od 15 do 21 kořen	→
3. so	♎	♈ ♀	země	kořen od 3 do 11 a od 17	D
4. ne	♎		země	kořen	
5. po	♎		země	kořen	
6. út	♏ 10	Ag21	ze/sv	kořen do 9, 10–21 květ (příznivé), od 22 plod	
7. st	♏ 23		sv/vo	plod do 11, 12–22 květ, od 23 list	
8. čt	♏		voda	list	
9. pá	♏		voda	list	
10. so	♏ 13		vo/te	list do 12, od 13 plod konec obd. výsadby 23	→ Z ♋
11. ne	♏	♏ 0	teplo	plod	→ V
12. po	♏ 21		te/ze	plod do 20, od 21 kořen	→ Z
13. út	♏		země	kořen	→
14. st	♏ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	
15. čt	♏	♏ ♀	světlo	květ do 19 -----	
16. pá	♏ 17	♏ - ♎	sv/vo	květ od 6 do 16, od 17 list ♏ 21	→ ♋
17. so	♏		voda	list (od 0 do 12 zvláště příznivé)	→
18. ne	♏	Pg19	voda	list do 6 -----	
19. po	♏ 7		vo/te	---- plod od 8	→ Z
20. út	♏ 22		te/ze	plod	→
21. st	♏		země	plod do 7, od 8 kořen	D
22. čt	♏		země	kořen	
23. pá	♏ 10	♏ 17	ze/sv	kořen do 1 ----- zač. obd. výsadby 18	→
24. so	♏	♏ ♀	světlo	----- květ od 15	Z D
25. ne	♏ 12		sv/vo	květ do 9 -----	
26. po	♏	♏ ♀	voda	-----	V D
27. út	♏ 3		vo/te	plod od 6	→ ♋
28. st	♏		teplo	plod do 19	→
29. čt	♏ 22	♏ 0	te/ze	plod 4–9 a 15–21, od 22 kořen	
30. pá	♏	♏ ♀	země	kořen do 16 a od 22	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

a zamáčknot každou včelu, která ještě pobíhá mimo rojáček, aby se vyloučilo riziko. Máme-li na stanovišti větší počet včelstev, nebude nám stačit čas, začneme-li teprve odpoledne. V tomto případě budeme s prací muset začít již brzy ráno.

Pilous a jeho regulace

Pilouse najdeme v obilných silech, pekárnách, mlýnech, ve skladech krmiv, ale i ve vlastní spíži, kde uchováváme zrní, müsli apod. Pustí se ale také do fazolí, hrachu nebo ořechů. Semena zevnitř vyžere, takže zůstane jen slupka. Vajíčka klade rovněž do semen a za 5 až 6 týdnů se z nich líhnou dospělí brouci.

Zvláště ohrožené jsou starší sklady zrna, které se z konstrukčně-stavebních důvodů nedají tak snadno vyčistit. Pilous má rád, když se se semeny nehýbe. Také sklady obložené zevnitř plechem jsou pro tohoto brouka příznivé, protože při kolísání teplot vzniká na plechu vlhkost a semena zatuchnou. To znamená, že mohou snadno začít plesnivět.

Výskytu brouka však napomáhá i nedobrá kvalita semen. V minulosti jsme opakovaně poukazovali na to, že u obilí závisí kvalita do značné míry na termínu sklizně. Zemědělec bude jistě dbát na to, aby při sklizni byl v pořádku obsah vody v zrna. Rozhodující pro kvalitu je ovšem nejen obsah vody, ale i konstelace v okamžiku sklizně. U semenných plodin bychom měli každopádně volit plodové dny; květové dny můžeme využít jako náhradní termín. Plodové dny ovšem dávají lepší kvalitu zrna. Listovým dnům bychom se měli vyhnout, i když je obsah vody v pořádku. Semena sklizená v listových dnech jsou velmi citlivá na teplotu a výkyvy vzdušné vlhkosti. Člověk má dojem, že jim chybí „zralostní schránka“, kterou poskytuje sklizeň v plodových dnech, a že až chtivě reagují na vlhkost. To se projevu zvláště v tom, že snadno plesniví. Plíseň pak zase přiláká pilouse. Přírodním nepřítelem pilouse je například vosička *Lariophagus distinguendus*, která klade vajíčka do larvy pilouse a ta následně zahyne. Život můžeme pilousovi ztížit i tím, že ve skladu obilí aplikujeme jemně mletou křemelinu (diatomit).

K regulaci pilouse bychom chtěli doporučit jeho zpopelnění. Postupujeme úplně stejně jako při zpopelňování roztoče varroa a zhotovíme pokud možno potenci D8. Tu rozprášíme ve vyčištěném obilném skladu, zvláště také do koutů a škvír. Vezmeme mu tím potěšení z pobytu v takto ošetřeném skladu.

Pilous.

Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní

Již 62 let provádíme pokusy v otázce působení kosmických rytmů a konstelací v zemědělství, zahradnictví a speciálně také v životě včel.

Výsledky tohoto výzkumu jsou základem pro doporučení uváděná v každoročně vydávaných Výsevních dnech. Jelikož nemůžeme všechny výsledky uvést v tomto malém sešitě, napsali jsme různé knihy, s nimiž čtenáře seznamujeme na straně 28.

Nyní bychom vás chtěli krátce informovat o důležitých krocích učiněných za tento dlouhý čas. Podrobně jsou výsledky popsány ve zmíněných publikacích.

Při výsevech ředkvičky, prováděných na jaře roku 1952 deset dnů za sebou, jsem zjistila značné rozdíly v růstu rostlin. To bylo podnětem k tomu, abych za stejných podmínek vysévala ředkvičky postupně po řadu týdnů.

Poněvadž jsem si rozdíly nemohla vysvětlit a impuls působící v růstu rostlin jsem neznala, pokračovala jsem v práci příštího roku. Tušila jsem, že rozdíly byly vyvolány kosmickými rytmy. Tak jsem se začala zabývat astronomií.

Po několika letech jsem věděla, že rozdíly nastaly, když jsem zpracování půdy a výsev prováděla ve stejný den. Když jsem k výsevu připravila větší záhon o délce asi deseti metrů a po několika týdnech jsem každý den vysela jeden řádek ředkviček, byly rozdíly u rostlin mnohem menší, než když jsem půdu denně nanovo zpracovávala a pak provedla výsev.

Listy vykazovaly podstatné rozdíly v tvarech. Když jsem však v době sucha rostliny zalévala, byly všechny listy, které nově vyrůstaly, jednotné. To byly dvě základní zkušenosti, které jsem musela vzít v úvahu, pokud jsem chtěla proniknout k pozadí výsledků.

Po devíti letech jsem mohla první výsledky zveřejnit. Mezitím jsem věděla: Když jsem půdu zpracovávala na hloubku rýče, byly v ní aktivovány kosmické impulsy, které byly přijaty semeny a projevíly se v podobě rostliny. Tyto impulsy vycházely ze souhvězdí zvěrokruhu a byly na Zemi zprostředkovány Měsícem. Měsíc pro svou účinnost využil klasické živly: zemi, vodu, vzduch/světlo a teplo. Jelikož tyto živly mají svůj původ v souhvězdích zvěrokruhu, mohou se při průchodu Měsíce před příslušnými souhvězdími v okamžiku výsevu v rostlině uplatnit různé impulsy.

Během let jsme objevili nové kosmické vlivy. Ty vycházely z oběžnic, tedy z planet, a rovněž ovlivňovaly růst rostlin.

Kromě kosmických impulsů příznivých pro rostlinu ovšem byly také nepříznivé doby výsevů. Jako důsledek se během růstu objevili škůdci nebo rostliny vytvořily semena, která nebyla klíčivá.

Také jsme poznali, že postřiky biodynamickými preparáty podporovaly růst rostlin jen za příznivých kosmických podmínek; použité v nepříznivých termínech naopak zabrzdovaly růst a snižovaly kvalitu produktů.

Ve Výsevních dnech podle Marie Thunové® tak dáváme doporučení pro výsev, kultivační práce i aplikaci preparátů a sklizeň do souvislosti s příznivými zákonitostmi kosmického okolí Země a můžeme pak počítat s dobrými výnosy a nejlepší výživnou kvalitou rostlin.

Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?

Opozice ♀♂

U geocentrických opozicí stojí pozorovatel na Zemi a v kosmickém okruhu stojí dvě planety proti sobě pod úhlem 180°. Dívají se na sebe, jejich pohled se proniká. Jejich paprsky dopadají na Zemi a podněcují k lepšímu růstu semena, která jsou nyní vysévána. Při pokusech míváme z těchto výsevů obzvlášť vysoké výnosy s nejlepší kvalitou.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♿	♂	♃	♄	♅	♆	♇
19.Ⅲ	27.Ⅲ		9.Ⅲ				

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Srpnové shrnutí

Slunce se 10. srpna přesouvá do teplo přinášejícího Lva a bude, doufejme, podpořeno Plutem ve Střelci a Jupiterem a Venuší ve Lvu. Venuše však poté přechází do chladné Panny a Mars se za pomoci Saturnu a Uranu bude snažit přinést nezbytnou vláhu. Neptun bude z Vodnáře uplatňovat svou světelnou působnost.

Období výsadby: od 1. 8., 0 hod., do 14. 8., 14 hod., a od 27. 8., 15 hod., do 31. 8., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 14. 8., 16 hod., do 27. 8., 13 hod.

Semena plodových rostlin a obilovin, určená jako osivo, bychom měli sklízet v plodových dnech. Po sklizni ihned vysít meziplodiny jako lupinu, svaženku, hořčici nebo lničku.

Sklizeň semen listových rostlin: od 1. 8., 10 hod., do 3. 8., 12 hod., a v ostatních listových dnech

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech

Mouchy ve stáji: nachytat na mucholapky a od 27. 8., 5 hod., do 29. 8., 5 hod., případně v jiných květových dnech spálit ve stáji.

Mravenci v domě: zpopelnit od 3. 8., 13 hod., do 6. 8., 2 hod.; proškrtuté termíny vynechat

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: 7. 8. od 16 do 22 hod. uřezat modřín (heřmáněk), naplnit a dát do země.

Srpen 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	☾ 23	☉ - ☾ △	sv/vo	květ do 16, od 17 list období výsadby	
2. út	☾	♉ 23	voda	list	
3. st	♊ 13		vo/te	list do 12, od 13 plod	
4. čt	♊		teplo	plod do 8 -----	→ V ↓
5. pá	♊	♊ 10 ♀ ☿	teplo	----- plod od 22	♀ ☿
6. so	♋ 7	♋	te/ze	plod do 2, od 8 kořen	→ V ↓
7. ne	♋		země	kořen	→
8. po	♋		země	kořen	
9. út	♋		země	kořen do 16, od 17 květ	
10. st	♌ 3	Ag2	ze/sv	květ do 15, od 16 plod	→
11. čt	♌ 15	☉ - ♋ △	sv/vo	plod do 5, 6–14 květ, od 15 list	
12. pá	♌		voda	list	
13. so	♌		voda	list	→ V ↓
14. ne	♍ 4	♍ 15	vo/te	list do 3, od 4 plod konec obd. výsadby 14	
15. po	♍		teplo	plod	
16. út	♎ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	
17. st	♎		země	kořen do 21, od 22 plod	
18. čt	♏ 13	♏ 12 △	ze/sv	plod do 8, 9–12 kořen, od 13 květ	
19. pá	♏	♏ 16	světlo	květ do 10 ---- a od 20	
20. so	♐ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	→ D ↓
21. ne	♐		voda	list do 15 -----	
22. po	♐ 23	Pg4	vo/te	----- 17–22 list, od 23 plod	→ V
23. út	♐		teplo	plod	→ V ↓
24. st	♑ 15		te/ze	plod do 14, od 15 kořen	
25. čt	♑		země	kořen	D
26. pá	♑		země	kořen	→ Z
27. so	♒ 5	♒ 14	ze/sv	kořen do 4, od 5 květ začátek obd. výsadby 15	
28. ne	♒		světlo	květ	D
29. po	☾ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	
30. út	♊ 21		vo/te	list do 20, od 21 plod	
31. st	♊		teplo	plod	D

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

U heliocentrických opozicí by pozorovatel vlastně musel stát na Slunci; jelikož to ale není možné, musíme se pokusit pochopit to v myšlení. Slunce je nyní středem a v jeho okruhu se dvě planety nacházejí pod úhlem 180°. I ony se na sebe dívají. Jejich záření vnímá ovšem i Země a rostlinstvo a rostliny jsou rozhňovány k lepšímu růstu.

Při opozici vždy pozitivně spolupůsobí dvě souhvězdí. Stojí-li přitom jedna planeta před tepelným souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím světelným nebo naopak. Pokud jedna z obou planet stojí před vodnatým souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím zemního živlu. V utváření počasí zaznamenáváme tlakovou výši, která pozitivně ovlivňuje i lidi.

Trigon △

U trigonu se jedná o postavení dvou planet pod úhlem 120°. Dvě planety se nacházejí před stejným silovým trigonem, ale před různými souhvězdími, například před Beranem a Lvem. Obě jsou to tepelná souhvězdí. Máme proto tepelný trigon, který s sebou u rostlin vyšetých v tento den přináší vystupňované působení v utváření plodů a semen.

Jestliže se dvě planety nacházejí v trigonu před vodnatými souhvězdími, stupňuje se vodní živel, což s sebou většinou přináší vyšší srážky. Rostliny, které pak sejeme, dávají vyšší výnosy listů než rostliny ze sousedních dní.

Tato trigonová působení mohou pozměnit růst rostlin.

Konjunkce a nakupení konjunkcí ☿

Při konjunkci nebo při nakupení konjunkcí se dvě nebo více planet nachází za sebou směrem do vesmíru. Většinou pak na Zemi na rostlinstvo působí jenom síly té planety, která je Zemi nejbližší. Je-li ve svém silovém působení silnější než siderický Měsíc toho dne, vzniká kosmický nesoulad, který rostliny mate a projevuje se v růstových poruchách. Nepříznivé působení se ještě zesílí, když Měsíc nebo planeta druhou planetu překryje; potom mluvíme o zatmění (☿). Tato doba výsevu zabraňuje pozdějšímu regulárnímu růstu rostliny a poškozuje její regenerační sílu.

Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2016

05. 01.	jabloň, buk, jasan, kaštanovník setý (jedlý kaštan)
15. 03.	jabloň, buk, olše
21. 05.	tis, dub, třešeň, jírovec (kaštan), kaštanovník, smrk, jedle, tůje, jalovec, habr
03. 06.	jasan, cedr, jedle, smrk, líska
04. 06.	bříza, hrušeň, lípa, akát, vrba, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
09. 06.	olše, modřín, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
20. 06.	olše, modřín, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
07. 07.	olše, modřín, lípa, jilm
08. 07.	jasan, cedr, jedle, smrk, líska
07. 08.	olše, modřín, lípa, jilm
14. 08.	hrušeň, bříza, lípa, akát, vrba
02. 09.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
20. 10.	olše, modřín, lípa, jilm
15. 10.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr

U stromů a keřů, které nejsou uvedeny, nebudou v tomto roce žádné zvláštní termíny pro výsev. V tom případě lze vysévat v příslušném postavení Měsíce před zvěrokruhem podle plodového typu stromu nebo keře.

Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2016

13. 01.	javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák, smrk, habr, borovice, jedle, tůje, cedr, švestka, slíva
15. 01.	olše, modřín, lípa, jilm, bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, buk, kaštanovník, ořešák
03. 07.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
11. 07.	olše, modřín, lípa, jilm
01. 08.	bříza, hrušeň, modřín, lípa, akát, vrba
16. 08.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
30. 10.	olše, modřín, lípa, jilm
01. 11.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
05. 11.	bříza, hrušeň, modřín, lípa, akát, vrba
26. 11.	olše, modřín, lípa, jilm
12. 12.	jasan, smrk, líska, jedle, cedr
25. 12.	bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák

U stromů, které nejsou uvedeny, jsou vhodné listopadové a prosincové dny během období výsadby.

Příprava žitného chleba

Pšenici, ječmen, oves, kukuřici, rýži a proso lze jako hrubou či jemnou mouku dobře péci s kvasnicemi nebo pekařským fermentem, u žita však musíme použít jiné metody. Finští vědci mimochodem zjistili, že rakovinné vlohly v těle mohou zmizet při konzumaci žitného chleba. Podrobný recept na zhotovení žitného chleba lze najít v naší publikaci „Hinweise aus der Konstellationsforschung“ (Pokyny z konstelačního výzkumu), ve Výsevních dnech 2012 (str. 40) a 2015 (str. 11–12). Žito vyžaduje teplotu místnosti +28 °C. Byla jsem velmi překvapena, když můj chléb v horkých dnech roku 2003 prošel od prvního zadělání během čtyř hodin všemi pěti stupni kynutí. To ovšem znamená, že kynutí kvásku je prostě otázkou tepla.

Napadení rostlin houbovými organismy

Úkolem houbových organismů v přírodě je odbourávat odumírající život. U kulturních rostlin se objevují, použijeme-li nedostatečně rozložený hnůj nebo nezkompostované zbytky živočišných těl, např. rohovou nebo kostní moučku apod., stejně tak ale i v případě, sklízíme-li osivo za nepříznivých konstelací. Podle Rudolfa Steinera tehdy, „pokud se síly Měsíce stanou na Zemi příliš intenzivní“. Můžeme pak uvařit čaj z přesličky rolní a postříkat jím půdu, na níž rostou napadené rostliny. Tím se úroveň hub vrátí z rostliny do půdy, kam patří.

Ozdravení rostliny můžeme napomoci, postříkáme-li její listy kopřivovým výluhem. Zvýší se asimilace a podníti se lepší cirkulace šťáv, následně zmizí i houbové organismy.

Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin

Květy smetanky lékařské (pampelišky), jejichž květ ještě musí být zavřený, trháme ráno ve světelně-květoých dnech.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♿	♂	♃	♄	♅	♆	♇
12. ☾	10. ☾	27. ♀					
23. ♀	27. ♀						

Poznámky

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	
30	
31	

Červencové shrnutí

V první polovině měsíce by měla nejen působením Slunce, ale i Merkuru, Venuše, Uranu a Neptunu a pěti světelných trigonů vystupovat do popředí zvláště světelná kvalita. Teplo žádané v tuto dobu se díky Jupiteru, Merkur, Venuši a Plutu jistě prosadí.

Období výsadby: od 3. 7., 23 hod., do 18. 7., 5 hod., a 31. 7. od 9 do 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 7., 0 hod., do 3. 7., 21 hod., a od 18. 7., 7 hod., do 31. 7., 6 hod.

Senoseč: v květoých dnech

Hubení kobylek: od 3. 7., 15 hod., do 5. 7., 14 hod.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a v květoých dnech spálit ve stáji. Proškrtnuté termíny vynechat.

Regulace slimáků: Zpopelnit od 5. 7., 15 hod., do 7. 7., 3 hod. V květoých dnech brzy zrána postříkat půdu kolem listových rostlin křemenáčkem.

Sklizeň semen květoých rostlin: od 3. 7., 3 hod., do 5. 7., 18 hod., a v ostatních květoých dnech

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech

Sklizeň semen plodových rostlin: od 7. 7., 4 hod., do 9. 7., 21 hod., a v ostatních plodových dnech; proškrtnuté termíny vynechat

Sklizeň semen kořenových rostlin: v kořenových dnech

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: 1. 7., od 2 do 9 hod., uřezat břízu, naplnit febríčkem a zavěsit

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: od 7. 7., 20. hod., do 8. 7., 3 hod., uřezat javor (pampeliška), naplnit a dát do země

Cervenec 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	♊ 4	♊ - ♋ Pg9	te/ze	----- kořen od 22	→
2. so	♊		země	kořen	D ↓
3. ne	♋ 15	♋ 22 △	ze/sv	kořen do 2, od 3 květ začátek obd. výsadby 23	→
4. po	♋	♋ 13	světlo	květ	
5. út	♌ 15	△	sv/vo	květ (3–18 velmi příznivé), od 19 list	
6. st	♌	△	voda	list do 14, od 15 květ	
7. čt	♍ 4		vo/te	květ do 3, od 4 plod	→ ↓
8. pá	♍		teplo	plod do 24	→
9. so	♎ 22	♎ 4 ♀	te/ze	plod 8–10 a 15–21, od 22 kořen	→ Z ↓
10. ne	♎		země	kořen do 17, od 18 květ	
11. po	♎	△	země	květ do 7, 8–22 kořen, od 23 květ	→ ↓
12. út	♎		země	od 0 do 22 kořen, od 23 květ	→ Z
13. st	♏ 19	Ag8	ze/sv	květ do 11, 12–18 kořen, od 19 květ	
14. čt	♏		světlo	květ	
15. pá	♏ 7		sv/vo	květ do 6, od 7 list	→
16. so	♏		voda	list do 19, od 20 květ	→ Z ↓
17. ne	♐ 19	△	vo/te	květ do 9, 10–18 list, od 19 plod	→
18. po	♐	♐ 6	teplo	plod do 22, od 23 list konec obd. výsadby 5	→ Z
19. út	♐	△	teplo	list do 12, od 13 plod	
20. st	♑ 3	♑ - ♒ ♀ 1	te/ze	plod do 2, 3–8 kořen, 9–19 list, od 20 kořen	△
21. čt	♑		země	kořen	→
22. pá	♒ 5		ze/sv	kořen do 4, od 5 květ	
23. so	♒	♒ 10 ♀	světlo	květ do 4 a od 14 do 24	
24. ne	♓ 1		voda	list od 1	→
25. po	♓		voda	list	→ V
26. út	♓ 17		vo/te	list do 16, od 17 plod	
27. st	♓	Pg14	teplo	plod do 2 -----	
28. čt	♊ 10		te/ze	plod od 3 do 9, od 10 kořen	→ Z
29. pá	♊		země	kořen	→ V
30. so	♋ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	
31. ne	♋	♋ 7	světlo	květ začátek obd. výsadby 8	→ V

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Květy řebříčku trháme za Slunce ve Lvu, tedy v polovině srpna, v tepelně-plodových dnech.

Květy heřmánku trháme krátce před sv. Janem, ve světelně-květových dnech. Pozor: při opožděné sklizni semena dozrají a prostřednictvím nepodařeného preparátu si heřmánek vyseje na pole! Navíc se v dutých hlavičkách heřmánku objevují larvy hmyzu.

U **kopřivy** sklízíme celé nadzemní rostliny, jakmile nasazuje první květy, ve světelně-květových dnech okolo sv. Jana.

Kozlíkové květy sklízíme ve světelně-květových dnech okolo sv. Jana.

Všechny květy rozložíme na papír a na stinném místě usušíme.

Dubovou kůru (borku, bez lýka!) sklízíme v zemito-kořenových dnech.

Ošetřování včel

Včelstvo žije v úlu uzavřené před vnějším světem. Jako dodatečnou ochranu vystylá svůj příbytek propolisem, aby se uchránilo od všeho špatného. Přímé spojení s okolím obstarávají včely létavky.

Jestliže chce včelař nechat včelstvu přijít k duhu kosmické síly, musí u včel navodit podobnou situaci, jakou provádí zemědělec při pěstování rostlin. Ten zpracovává půdu. Se vzduchem do půdy pronikají kosmické síly, které pak může rostlina přijmout a využívat je až do příštího zpracování půdy.

Včelař musí otevřít příbytek včelstva a narušit vrstvu propolisu. Tím dojde k poruše, přes kterou se kosmické síly dostanou do včelstva a mohou zde působit až do příští kontroly. Včelař tak může včelám naprosto cíleně zprostředkovat síly kosmu.

Není ovšem jedno, které síly z okolí Země jsou okamžikem provádění práce se včelstvem podníceny. Tady může včelař zcela vědomě zasáhnout a využít pro odpovídající práci ty dny, které mají v této vývojové fázi význam pro další vývoj včelstva a pro snůšku potravy. Včelstvo se včelaři odmění, když mu z posbíraných a dobře zpracovaných substancí poskytne část svého medu. Zemito-kořenové dny lze pro ošetření včelstva doporučit tehdy, mají-li včely více stavět. Ošetření ve světelně-květových dnech podnítí plodování a posílí včelstvo. Ošetření v tepelně-plodových dnech zvýší pílí při sbírání nektaru. Vodnaté dny listové jsou nevhodné jak pro ošetření včelstva a odběr medu, tak i pro jeho vymetání.

Od konce 70. let se ve většině evropských včelínů rozšířil roztoč varroa. Po několika pokusech s jeho zpopelňováním doporučujeme roztoče varroa známým způsobem spálit a rozdrcený, tedy po dobu jedné hodiny dynamizovaný popel jemně nasypat solničkou do uliček mezi plásky. Zhotovení popela i jeho aplikaci u včelstev provádíme v kosmickém termínu Slunce a Měsíc před Býkem.

Zakrmování včel

Pro zakrmování včel na zimu bychom jako přísadu chtěli doporučit rostlinné výluhy, které se s ohledem na zdravotní stav včelstev osvědčily po mnoho let. Řebříček, heřmánek, smetanku (pampelišku) a kozlík používáme jako květovou drogu, přelijeme je vroucí vodou a po patnácti minutách scedíme. Kopřivu, přesličku rolní a dubovou kůru zalijeme studenou vodou, přivedeme k varu, po deseti minutách scedíme a přidáme do krmné tekutiny. Tři gramy jednotlivé rostlinné drogy a ½ litru jednotlivého čaje (výluhu) stačí na 100 litrů krmné tekutiny. To je zvláště důležité v letech, kdy poslední snůšku tvoří medovicový med. Tady bychom ještě chtěli upozornit na jednu opravu. V naší knize o včelách píšeme o 10 g jednotlivé drogy. To není správně! Tento údaj se

původně týkal jiného množství krmiva. Jak popisujeme výše, mají to být maximálně 3 g. Omluvte, prosím, tuto chybu.

Publikace vydané a nabízené nakladatelstvím „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“

- **Hinweise aus der Konstellationsforschung** für Bauern, Weinbauern, Gärtner und Kleingärtner. 8., podstatně rozšířené vydání.
- **Unkraut- und Schädlingsregulierung** aus der Sicht der Konstellations- und Potenzforschung. Nové vydání v přípravě.
- **Milch und Milchverarbeitung**. 2., rozšířené vydání.
- **Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit**. Připravuje se nové vydání.
- **Die Biene – Haltung und Pflege**. 5., přepracované vydání.
- **Der Wanderer**. Obrazy Waltera Thuna a vyprávění Marie Thunové.
- **Tausendgulden- und Hellerkräuter**.
- **Bäume, Hölzer und Planeten**. 2. rozšířené vydání.
- **Kosmologische und Evolutionsaspekte zum „Landwirtschaftlichen Kurs“** Rudolf Steiners.

Knihy distribuuje „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“, Rainfeldstrasse 16, D-35216 Biedenkopf, fax: 0049-6461-4714, e-mail: thunverlag@aussaattage.de.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♿	♂	♃	♄	♅	♆	♇
7.♿	17.♿	3.♂					
29.♿							

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Červnové shrnutí

Slunce přechází z chladného býka do světelných Blíženců; spolu s Marsem ve Váhách, Neptunem ve Vodnářích a Venuší v Blížencích by se měly postarat o to, aby převládalo světlo. Může to však přinést chladné počasí, přinejmenším v noci.

Proti tomuto světelnému působení však budou působit Saturn a Uran z vodnatých regionů. Pluto a Jupiter budou přinášet teplo a můžeme být překvapeni, kdo se nakonec v utváření počasí prosadí.

Období výsadby: od 6. 6., 12 hod., do 20. 6., 20 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 6., 0 hod., do 6. 6., 10 hod., a od 20. 6., 22 hod., do 30. 6., 24 hod.

Senoseč: v květových dnech

Odchov včelích matek: v květových dnech

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji.

Krtonožky: zpopelnit od 17. 6., 23 hod., do 20. 6., 11 hod.

Regulace kobylek: od 6. 6., 5 hod., do 8. 6., 4 hod.

Regulace škodlivého hmyzu, pilouse, mandelinky a roztoče varroa: od 3. 6., 19 hod., do 6. 6., 4 hod.

Červen 2016

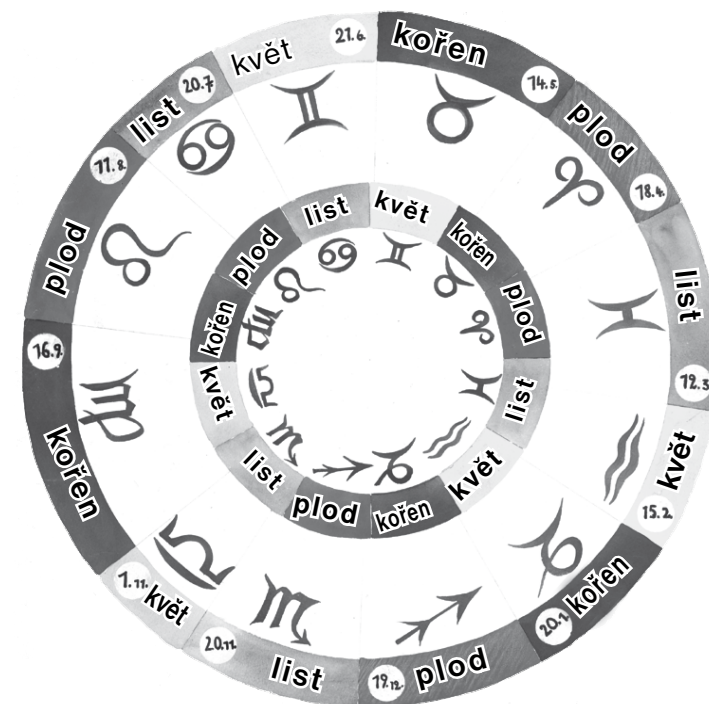
Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	☾	☉ - ☿	voda	list	→ V
2. čt	☿ 5		vo/te	list do 4, od 5 do 24 plod	→ Z V
3. pá	☿ 19	Pg13 ☿	te/ze	-----	→ Z
4. so	☿		země	kořen od 1	→
5. ne	☿	♁ 5	země	kořen do 20 -----	→
6. po	♊ 5	♋ 11	ze/sv	----- začátek obd. výsadby 12	
7. út	♊	♀ ♋	světlo	----- květ od 17	D
8. st	♋ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	Z D
9. čt	♋ 19		vo/te	list do 18, od 19 plod	
10. pá	♋		teplo	plod	
11. so	♋		teplo	plod do 20 -----	
12. ne	♋ 14	♋ 1	te/ze	--- plod od 5 do 13, od 14 kořen	→ ↓
13. po	♋		země	kořen	
14. út	♋		země	kořen	→ V
15. st	♋	Ag14	země	kořen do 4, 5–17 květ, od 18 kořen	
16. čt	♋ 11		ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	
17. pá	♋ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	→
18. so	♋		voda	list	→ Z ↓
19. ne	♋		voda	list	→ V
20. po	♋ 12	☉ - ♊ ☾ 21	vo/te	list do 11, od 12 plod konec obd. výsadby 20 ☾ 13	→ Z D
21. út	♋		teplo	plod	
22. st	♋ 20		te/ze	plod do 19, od 20 kořen	→ D
23. čt	♋		země	kořen	→
24. pá	♋ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	→
25. so	♋		světlo	květ do 23	D
26. ne	☾ 19	♋ 8 ♋ ♋ △	sv/vo	---- plod od 12 do 18, od 19 list	
27. po	☾	△	voda	list do 2 -----	D ↓
28. út	☾	♀ ♋	voda	----- list od 16	
29. st	☾ 12		vo/te	list do 11, od 12 plod	→ D
30. čt	☾		teplo	plod do 20 -----	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Zvěrokruh

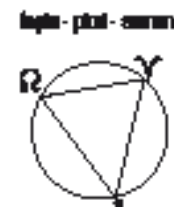
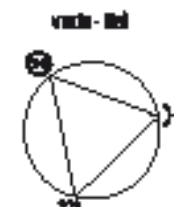
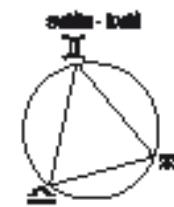
Na vnějším kruhu tohoto obrázku jsou znázorněny úhlové velikosti souhvězdí viditelných na nebi, včetně příslušných přechodů Slunce před následující souhvězdí. Přechody zčásti kolísají o jeden den, což je způsobeno vloženým dnem v přestupných letech. Vnitřní kruh je rozdělen postaru po 30° na dvanáct stejných úseků podle astrologie (znamení zvěrokruhu – pozn. překl.).

Zvěrokruh je souhvězdími tvořený pás, před nímž prochází dráha Měsíce a všech oběžnic. Při průchodu jsou podněcovány síly, které na Zemi vykazují určité působení.

Trigony

Při postavení 120° hovoříme o trigonech. Zhruba každých devět dní přichází Měsíc před stejný trigon sil; okopávkou, plečkováním nebo postříkem křemenáčkem, které provádíme v trigonálním rytmu, pak nově podnítíme impuls výsevního dne.

Siderický Měsíc

Při svém 27-denním oběhu Země prochází Měsíc dvanácti regiony zvěrokruhu a zprostředkovává Zemi síly, které zde promlouvají skrze čtyři klasické živly. V rostlině způsobují plození ve čtyřech rozličných oblastech, rozličných orgánech. Okamžikem výsevu, kulivačních prací a sklizně můžeme podpořit růst a zdraví rostliny.

Podobně působí tyto síly ve včelstvu. Včelstvo se v úlu navenek uzavře, když jej utěsní tmelem. Jakmile včelí příbytek otevřeme, abychom provedli ošetření, zavládne mezi včelami jistý zmatek. Do tohoto neklidu může působit nový kosmický impuls, který je pak pro včely určující až do příštího zásahu.

Shrňme si nyní zákonitosti, jež vyplynuly z našich pokusů s rostlinami, z péče o včely a z pozorování počasí, do jednoho schématu.

Souhvězdí	Značka	Živel	Počasí	Rostlina	Včelstvo
Ryby	♈	voda	vlhké	list	tvorba medu
Beran	♈	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Býk	♉	země	chladné	kořen	stavba pláství
Blíženci	♊	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Rak	♋	voda	vlhké	list	tvorba medu
Lev	♌	teplo	teplé	plod/semeno	snůška nektaru
Panna	♍	země	chladné	kořen	stavba pláství
Váhy	♎	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Štír	♏	voda	vlhké	list	tvorba medu
Střelec	♐	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Kozoroh	♑	země	chladné	kořen	stavba pláství
Vodnář	♒	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu

Doba trvání jednotlivých impulsů kolísá mezi dvěma a čtyřmi dny. Toto pravidlo má však své výjimky. Tak mohou například planetární opozice vtisknout jednotlivým dnům pozměněné impulsy nebo může být trigonálním postavením aktivován jiný živel, než jaký zprostředkuje v tento den Měsíc. Také dny, kdy Měsíc protíná při svém vzestupu či sestupu ekliptiku (♈♏), přinášejí většinou negativní působení, které může být ještě vystupňováno, setkají-li se dva vesmírní poutníci na průsečících svých drah, nazývaných uzly. Tehdy dochází k zatmění a zakrytí, přičemž Zemi blízká kosmická tělesa (oběžnice) přerušují nebo pozměňují působení oběžnic Zemi vzdálených. Tato časová období nejsou vhodná pro výsev ani pro sklizeň.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♿	♂	♃	♄	♅	♆	♇
	19.♿						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Květnové shrnutí

V tomto měsíci dominuje šest tepelných trigonů, většinou v první polovině měsíce. Také Slunce v Beranu, stejně jako Merkur a Venuše v Beranu, Jupiter ve Lvu a Pluto ve Střelci budou přinášet teplo. Slunce se přesune z Berana do Býka. V polovině měsíce ho podpoří Venuše, takže můžeme počítat s chladnými nocemi. Neptun tuto tendenci z Vodnáře ještě podpoří.

Období výsadby: od 10. 5., 1 hod., do 24. 5., 13 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 5., 0 hod., do 9. 5., 23 hod., a od 24. 5., 15 hod., do 31. 5., 24 hod.

Konzumní brambory: sázet v kořenových dnech

Sadbové brambory na rok 2017: od 6. 5., 19 hod., do 7. 5., 18 hod.

Senoseč: v květnových dnech

Přelarování při **odchovu včelí matky:** od 9. 5., 22 hod., do 11. 5., 19 hod. – velmi příznivé, jinak v ostatních květnových dnech

Mouchy ve stáji: nachytat na mucholapky a v květnových dnech spálit ve stáji

Krtonožky: od 21. 5., 16 hod., do 24. 5., 4 hod.

Květen 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	☾ 11	☾ - ♀	ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	↗
2. po	☾		světlo	květ do 23	
3. út	☾ 6	♊4 △	sv/vo	---- plod od 8 do 13, od 14 list	
4. st	☾		voda	list	
5. čt	☾ 19		vo/te	list do 17 ----- Nanebevstoupení	↗ ↘
6. pá	☾	♋22 Pg6	teplo	----- plod od 19	
7. so	☾ 9	△	te/ze	plod do 18, od 19 kořen	↗
8. ne	☾		země	kořen do 9 -----	
9. po	♊ 19	♀♊	ze/sv	----- květ od 22	
10. út	♊	♋0 △	světlo	květ do 13, 14–24 plod začátek obd. výsadby 1	
11. st	♊ 20		sv/vo	květ od 1 do 19, od 20 list	
12. čt	♊		voda	list do 18, od 19 plod	
13. pá	♊ 10	△	vo/te	plod (od 10 velmi příznivé)	
14. so	♊	☾ - ♀ △	teplo	plod (do 8 velmi příznivé)	Z D
15. ne	♊	sv. Duch ♋23	teplo	plod do 18 -----	
16. po	♊ 7		te/ze	plod od 3 do 6, od 7 kořen	
17. út	♊		země	kořen	
18. st	♊		země	kořen do 14, od 15 květ	
19. čt	♊	Ag0	země	květ do 3, od 4 kořen	↗ Z D ↘
20. pá	♊ 4		ze/sv	kořen do 3, od 4 květ	
21. so	♊ 16	♋24	sv/vo	květ do 15, od 16 list	↗ V
22. ne	♊		voda	list	↗ V
23. po	♊		voda	list	↗ ↘
24. út	♊ 5	♋14	vo/te	list do 4, od 5 plod konec obd. výsadby 13	
25. st	♊		teplo	plod	
26. čt	♊ 14		te/ze	plod do 13, od 14 kořen	↗ V
27. pá	♊		země	kořen	
28. so	☾ 17		ze/sv	kořen do 16, od 17 květ	↗ ↘
29. ne	☾		světlo	květ	
30. po	☾ 13	♊7	sv/vo	květ do 2, 13–17 list, od 18 plod	↗ ↘
31. út	☾	△	voda	plod do 8, od 9 list	↗ ↘

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Rozdělení rostlin pro výsevy a sklizeň

Kulturní rostliny nazýváme plodinami, neboť přetvářejí jednotlivé orgány v jistý druh plodu. Podle zkušenosti z naší pokusné činnosti je můžeme rozdělit na čtyři skupiny.

Kořenové plodiny (za kořenových dní): Tvorbu plodu ve sféře kořenu nalézáme u ředkvičky, ředkve, tuřínu, cukrovky, červené řepy, celeru, mrkve, černého kořene apod. Zařadit sem můžeme i brambory a cibuli. Tyto dny přinášejí dobré výnosy a výbornou skladovatelnost sklizených produktů.

Listové plodiny (za listových dní): K tvorbě plodu ve sféře listů dochází u salátů, špenátu, polníčku, šterbáku, kadeřavé petrželky, u listových bylin a pínčin. Chřest prospívá nejlépe při výsadbě a kultivaci v listových dnech. Listové dny jsou příznivé pro výsevy a kultivaci těchto rostlin, ne však pro sklizeň produktů, jež chceme skladovat, a čajových bylin. Pro tyto účely, jakož i pro sklizeň zelí na kvašení lze doporučit dny květové a plodové.

Květové rostliny (za květových dní): Tyto dny jsou příznivé pro výsev a kultivaci všech květových rostlin, také ovšem pro okopávku (plečkování, vláčení) a postřik křemenáčkem u olejnin, jako je len, řepka, slunečnice atd. Nařežeme-li květiny do vázy v květový den, je jejich vůně intenzivnější, zůstanou dlouho svěží a rostliny, které jsme ořezali, hojně obrazí. Slaměnky sklizené v těchto dnech si podrží plnou zářivost barev, za jiných dní sklizně záhy vyblednou. Olejny sklízíme nejraději v květových dnech. Také brokolice se rozhodla pro květové dny.

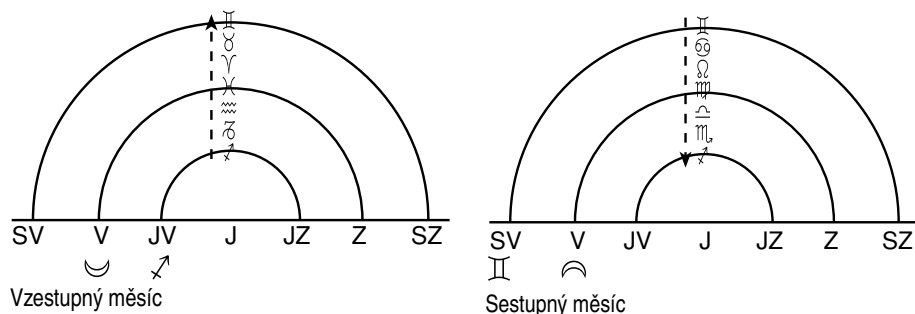
Plodové rostliny (v plodových dnech): Do této kategorie patří všechny rostliny, které plodí ve sféře semen, jako např. fazole, hrách, čočka, sója, kukuřice, rajčata, okurky, tykev, cukety apod., jakož i jarní a ozimé obiloviny. Výsev olejnin v tyto dny dává nejvyšší výnosy semen, největší výtěžnost oleje jsme pak docílili při kultivačních pracích za květových dní. Pro pěstování osiv jsou mimořádně příznivé lví dny. Plodové rostliny sklízíme nejraději v plodových dnech, které podporují skladovatelnost a regenerační sílu. Při sklizni ovoce ke skladování volíme navíc ještě dobu vzestupného Měsíce.

Nepříznivá období

Nepříznivá období, vyvolaná zatměními, uzlovými postaveními Měsíce nebo planet či jinými negativně působícími konstelacemi, jsou v kalendáři vynechána (proškrtnuta). Jsme-li z nedostatku času nuceni vysévat v nepříznivém dni, můžeme zvolit příznivé dny ke kultivačním pracím, a tím dosáhnout značného zlepšení.

Vzestupný Měsíc

Jakmile se Měsíc dostane do nejnižšího postavení své dráhy před souhvězdím Střelce, stává se vzestupným. Denně opisuje po obloze poněkud větší oblouk. Místo jeho východu se posouvá směrem k severovýchodu a místo západu k severozápadu. Nezaměňovat s přibývajícím Měsícem! Během vzestupného Měsíce je intenzivnější výstup šťáv v rostlinách. Horní části rostlin jsou plny šťáv a sil. Tato doba je příznivá pro řez roubů a řízků, i zde můžeme žádaný efekt vystupňovat, využijeme-li u plodových rostlin navíc i plodové dny tohoto období, u květových rostlin pak dny květové. Totéž platí i pro vlastní roubování. Ovoce sklizené v tomto období zůstane ve skladu dlouho svěží a šťavnaté. Tato doba je vhodná i pro řez vánočních stromků, které si pak dlouho podrží jehličí, jejich vůně je nejpříjemnější, uřežeme-li je v květový den. Jakmile Měsíc dorazí do nejvyššího postavení své čtyřtydenní dráhy před souhvězdím Blíženců, stane se sestupným. Jeho oblouky na jižní obloze jsou den za dnem menší, místo východu se posouvá na jihovýchod, místo západu na jihozápad. Na jižní polokouli jsou tyto poměry opačné.

Sestupný Měsíc

Pod pojmem „výsev“ rozumíme okamžik, kdy vkládáme semena do půdy. Jestliže naproti tomu přenášíme rostliny z jednoho stanoviště na druhé, hovoříme o přesazování. To se týká vysazování sadby z chráněného výsevního záhonu na pole, ale i toho, když zahradník přesazuje – někdy dokonce opakovaně – mladé rostlinky, aby posílil vývin jejich kořenů, stejně jako vysazování ovocných stromů a křovin či přesazování do květináčů. Zde volíme období sestupujícího Měsíce, což bychom neměli zaměňovat se světelnou fází ubývajícího Měsíce. Během období výsadby rostliny dobře koření a rychle se propojují se svým novým stanovištěm. Tento impuls můžeme u jednotlivých rostlinných druhů ještě vystupňovat, když během období výsadby zvolíme pro listové rostliny odpovídající listové dny (Rak či Štír), pro kořenové plodiny, jako je celer, kořenové dny (Panna), pro okurky nebo rajčata plodové dny (Lev). Takže kromě zakořeňovacího impulsu dosáhneme i podpory příslušného typu plození. Výstup štáv v rostlinách je v tomto časovém období nepatrný, proto je lze doporučit k řezu stromů a keřů, porážení užitkového dřeva, jakož i ke hnojení luk, pastvin a ovocných sadů.

Ke kalendáři

Velmi často dostáváme dotazy, ze kterých vyplývá, že naši čtenáři mají potíže s různými značkami na stránkách jednotlivých měsíců. Ve většině případů se tyto dotazy týkají čísel. Přitom se téměř vždy jedná o hodiny dne. Pročtete si, prosím, důkladně celou kapitulu „Ke kalendáři“. Najdete zde odpověď na podobné otázky. Mnohokrát děkujeme!

Vedle data a dne v týdnu je uvedeno souhvězdí, jímž Měsíc v tento den prochází, následuje hodina, kdy do daného souhvězdí vstupuje. Zůstává zde tak dlouho, dokud nenásleduje značka nového souhvězdí. V následujícím sloupci jsou uvedeny konstelace, které mají význam pro růst rostlin. Další sloupec je určen především pro včelaře. Stojí zde, který živel je dnes Měsícem (☾) zprostředkován. Tepelné působení při sklonu k bouřkám není uvedeno pod živlem, nýbrž je vyznačeno značkou ☼. V dalším sloupci uvádíme rostlinný orgán, který je podporován výsevem a kultivačními pracemi v tomto dni. Na pravém okraji jsou zmíněny přírodní jevy i očekávané počasí, které naruší nebo přeruší základní ráz počasí tohoto období.

Jsou-li během jednoho dne uvedeny různé živly, které neodpovídají postavení Měsíce, nedělná se o chybu tisku, nýbrž o jiné kosmické konstelace, které překryjí a pozmění impuls zprostředkovaný Měsícem, a upřednostní tak jiný rostlinný orgán.

Časové údaje uvádíme podle středoevropského času (SEČ) a v jiných částech Země musí být přepočítány na místní čas. „LETNÍ ČAS“ je ve Výsevních dnech zohledněn. Připočítávat jednu hodinu v době platnosti letního času není již nutné.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
5. ♄	29. ♄						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

Dubnové shrnutí

První polovina měsíce bude zřejmě vzhledem k mnoha vodnatým konstelacím a třem vodnatým trigonům velmi vlhká.

Ve druhé polovině měsíce dominují tepelné planety, jejich působení by nemělo být významněji oslabeno žádnou zemito-vodnatou konstelací.

Půdní teplo nastupuje od 5. 4.

Biodynamici pak mohou vyjmout preparáty ze země. Vynechat proškrtnuté termíny.

Období výsadby: od 12. 4., 16 hod., do 27. 4., 6 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 4., 0 hod., do 12. 4., 14 hod., a od 27. 4., 8 hod., do 30. 4., 24 hod.

Roubování: ovocné dřeviny v plodových dnech mimo období výsadby.

Dřeviny pěstované za účelem květů v květových dnech mimo období výsadby.

Regulace slimáků: od 14. 4., 12 hod., do 16. 4., 3 hod.

Duben 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	♈	☉ - ♋ ♀♊	teplo	----- plod od 16	→
2. so	♌ 2		te/ze	plod do 1, od 2 kořen	→
3. ne	♌		země	kořen	→ Z
4. po	♍ 2		ze/sv	kořen do 1, od 2 květ	
5. út	♋ 20	♊20 △	sv/vo	květ do 17 -----	V D
6. st	♋	♀♈	voda	list od 0 do 7 a od 13	→ Z V
7. čt	♋	♉14 Pg20	voda	list do 7 -----	→
8. pá	♌ 8		vo/te	plod od 9	
9. so	♌ 22		te/ze	plod do 21, od 22 kořen	
10. ne	♌		země	kořen	→ ♋
11. po	♌		země	kořen	→
12. út	♌ 10	♋15 △	ze/sv	kořen do 9, od 10 list začátek obd. výsadby 16	
13. st	♌		světlo	list do 1, od 2 květ	→
14. čt	♌ 12	△	sv/vo	květ do 7, od 8 do 24 plod	
15. pá	♌		voda	list od 1	→ Z
16. so	♌ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	
17. ne	♌	△	teplo	plod (do 15 velmi příznivé)	
18. po	♌	♌20 △	teplo	plod do 9, 10–15 list -----	→
19. út	♍ 1	☉ - ♋	te/ze	kořen od 1	→ Z V
20. st	♍		země	kořen	→
21. čt	♍	Ag18	země	kořen do 9, 10–21 květ, od 22 kořen	→
22. pá	♍ 22	♊8	ze/sv	kořen do 21, od 22 květ	→
23. so	♍		světlo	květ	
24. ne	♍ 10		sv/vo	květ do 9, od 10 list	→
25. po	♍		voda	list	
26. út	♍		voda	list do 24	Z D
27. st	♎ 1	♋7	teplo	plod od 1 do 10 ----- konec obd. výsadby 6	→ Z
28. čt	♎	♈♊	teplo	-----	→
29. pá	♎ 9		te/ze	----- kořen od 11	→
30. so	♎		země	kořen	→ Z D

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Astronomické značky

☾	Země	☾	úplněk	Podmínky pro meteorologické jevy či nepříznivé situace v dopravě jsou v kalendáři vyznačeny těmito symboly:	
♀	Venuše	♁	novoluní		
☿	Merkur	♂	sestupný uzel	→	sklon k vichřicím
♂	Mars	♋	vzestupný uzel	♋	sklon k bouřkám
♃	Jupiter	♋	nejvyšší postavení – Měsíc bude sestupovat, začátek období výsadby	Z	možnost zemětřesení
♄	Saturn	♋	nejnižší postavení – Měsíc bude stoupat, konec období výsadby	V	sklon k vulkanické činnosti
♅	Uran	Pg	přízemí (perigeum)	D	kritický den v dopravě
♆	Neptun	Ag	odzemí (apogeum)		
♇	Pluto	♋	zatmění		
☉	Slunce	♋	zatmění		
♂	opozice	△	trigon		
♊	konjunkce	v období výsadby jsou dny v kalendáři vyznačeny tučným písmem			

♋	Ryby	♌	Blíženci	♍	Panna	♎	Střelec
♈	Beran	♊	Rak	♋	Váhy	♌	Kozoroh
♉	Býk	♈	Lev	♎	Štír	♏	Vodnář

Leden 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	♊	☉ - ♈	země	kořen od 2 období výsadby	
2. so	♊	Ag13	země	kořen do 3, 4–16 květ, od 17 kořen	→ D
3. ne	♊		země	kořen do 2 -----	D
4. po	♋ 16	♊ ♋	ze/sv	----- květ od 16	→
5. út	♋		světlo	květ	→ Z
6. st	♋ 4	Tři králové	sv/vo	květ do 3, od 4 list	→ V
7. čt	♋		voda	list	→ ↓
8. pá	♌ 14	♋ 19	vo/te	list do 13, od 14 plod konec obd. výsadby 19	→
9. so	♌		teplo	plod	D V
10. ne	♌ 19	♋ 3	te/ze	plod do 18, od 19 kořen	→
11. po	♌		země	kořen	→
12. út	♍ 20		ze/sv	kořen do 17, od 18 list	
13. st	♍	♊ ♊	světlo	list do 4, 5–11 květ, od 12 plod	→ Z
14. čt	♍ 14	♋ 17	sv/vo	plod do 3, 4–13 květ -----	→ Z
15. pá	♍	Pg3 ♊	voda	----- list od 16	
16. so	♍		vo/te	list	
17. ne	♎ 7		teplo	list do 6, od 7 plod	→ D
18. po	♎		teplo	plod do 23	→
19. út	♏ 0	☉ - ♏	země	kořen od 0	
20. st	♏		země	kořen	→ Z D ↓
21. čt	♏ 14	♋ 18	ze/sv	kořen do 13, od 14 květ začátek obd. výsadby 19	
22. pá	♏		světlo	květ	→ Z
23. so	♏ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	
24. ne	♏	♋ 3	voda	list	
25. po	♏ 7		vo/te	list do 6, od 7 plod	D ↓
26. út	♏		teplo	plod	
27. st	♏		teplo	plod do 20 -----	
28. čt	♏ 4	♋ 1	te/ze	----- kořen od 5	→
29. pá	♏		země	kořen do 24	
30. so	♏	Ag 10	země	květ od 1 do 13, od 14 kořen	
31. ne	♏		země	kořen do 24	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♿	♂	♃	♄	♅	♆	♇
3.♋	9.♋						
17.♋	30.♋						

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Březnové shrnutí

11. jde Slunce do Ryb. Spolu s Merkurem a Uranem v Rybách a Marsem a Saturnem ve Štíru by se měly postarat o větší výskyt srážek. Tato tendence bude ještě zesílena třemi vodnatými trigony. Pluto a Jupiter zprostředkovávají teplo, zatímco Neptun, Venuše a Merkur ve Vodnáři ovlivňují světlo.

Období výsadby: od 1. 3., 0 hod., do 3. 3., 14 hod., a od 16. 3., 7 hod., do 30. 3., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 3. 3., 18 hod., do 16. 3., 4 hod., a 31. 3. od 2 od 24 hod.

Výsadba vrbových řízků: pro snůšku pylu: od 16. 3., 2 hod., do 18. 3., 4 hod.;
pro snůšku medu: od 19. 3., 21 hod., do 22. 3., 9 hod.

Regulace slimáků: od 18. 3., 5 hod., do 19. 3., 20 hod.

Řezání roubů: mimo období výsadby. Dbejte na plodový typ. Proškrtnuté termíny vynechat.

Březen 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♈	☉ - ♊	voda	list období výsadby	→ V
2. st	♈		voda	list	→ ↓
3. čt	♈ 9	♊ 16	vo/te	list do 8, od 9 plod konec obd. výsadby 14	
4. pá	♈		teplo	plod	D
5. so	♈ 15		te/ze	plod do 14, od 15 kořen	→
6. ne	♈		země	kořen	→ V
7. po	♊ 15		ze/sv	kořen do 14, od 15 květ	→ D ↓
8. ú	♊		světlo	květ do 24	
9. st	♊ 8	♈ 3 ☉ 8	sv/vo	----- od 12 do 19 list	
10. čt	♊	Pg8	voda	----- od 21 list	
11. pá	♊ 20	☉ - ♊	vo/te	list do 19, od 20 plod	D
12. so	♊		teplo	plod	→ V ↓
13. ne	♊ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	
14. po	♊		země	kořen	→ V
15. út	♊		země	kořen	→ ↓
16. st	♊ 2	♈ 6 △	ze/sv	kořen do 1, 2–8 květ, od 9 plod zač. obd. výs. 7	
17. čt	♊		světlo	plod do 3, od 4 květ	
18. pá	♊ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	→ ↓
19. so	♊ 21		vo/te	list do 20, od 21 plod	V D
20. ne	♊		teplo	plod	
21. po	♊		teplo	plod	V D
22. út	♊ 18	♊ 14	te/ze	plod do 9, od 18 kořen	
23. st	♊	♊ 13 ☉ 13	země	kořen do 9 a od 18	→ ↓
24. čt	♊	△	země	kořen do 13, od 14 do 24 list	
25. pá	♊	Ag15	země	----- Velký pátek	→
26. so	♊ 15	△	ze/sv	-----	
27. ne	♊	Velikonoce	světlo	květ od 1	
28. po	♊ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	
29. út	♊		voda	list (od 17 zvláště příznivé)	
30. st	♊ 18	△	vo/te	list do 17 (zvl. příznivé do 8), od 18 plod	→ Z V
31. čt	♊	♊ 1	teplo	plod do 2 ----- konec obd. výsadby 0	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♋	♂	♃	♄	♅	♆	♇
10. ♈	22. ♈	21. ♎					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Lednové shrnutí

Období výsadby: od 1. 1., 0 hod., do 8. 1., 19 hod., a od 21. 1., 19 hod., do 31. 1., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 8. 1., 20. hod., do 21. 1., 17 hod.

Tato doba je vhodná i pro **řez stromů, keřů a vinné révy**, u plodových rostlin přitom dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Regulace slimáků (na jižní polokouli): od 23. 1., 16 hod., do 25. 1., 5 hod.

Zpopelnění kožek škůdců s červenou krví:

Od 19. 1., 0 hod., do 21. 1., 13 hod. Letos vhodná doba bohatě postačí k tomu, abychom získali dostatek žhavých uhlíků. Jakmile jich máme dost (použít dřevo, nikoli dřevěné uhlí ke grilování), položíme na ně na vzduchu usušené kožky, aby se přeměnily na popel. Po vychlazení popela, který získá světle šedou barvu, popel před potencováním hodinu roztíráme v moždíři. Zesílí se tím účinek a popel pak můžeme k potencování použít později. 21. 1., ve 13 hodin, musí být proces zpopelnění ukončen, pokud možno, dokončíme v tomto termínu i roztírání!

Práce s mlékem

Při zpracování mléka doporučujeme pokud možno vynechat dny v kalendáři proškrtnuté, a to jak pro zhotovování másla, tak i pro výrobu sýrů. Mléko nadojené v tepelně-plodových dnech dává nejvíce másla, totéž platí pro dny se sklonem k bouřkám. Prízemí Měsíce (Pg) je pro zpracování mléka téměř vždy nevhodné a ani jogurt se v tuto dobu nepovede. Vlastní jogurtové kultury ze dnů perigea se lehce kazí, proto doporučujeme založit v předchozí den dvojnásobné množství. Mléko má nejraději světlé a tepelné dny, vodnaté listové dny jsou nevhodné.

Únor 2016

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	☾ 1	☉ - ♈	ze/sv	květ od 1 období výsadby	→ ↓
2. út	♌ 13		sv/vo	květ do 12, od 13 list	
3. st	♌		voda	list	
4. čt	♌		voda	list do 24	
5. pá	♊ 1	♋ 6	vo/te	plod od 1 konec obd. výsadby 5	→
6. so	♊	♌	teplo	plod (od 8 do 23 zvláště příznivé)	→ ↓
7. ne	♈ 5		te/ze	plod do 4, od 5 kořen	→
8. po	♈	♉ 16	země	kořen	→ Z
9. út	♋ 4		ze/sv	kořen do 3, od 4 květ	→
10. st	♋ 22	♊ 22	sv/vo	květ do 1, od 2 do 13 plod -----	
11. čt	♋	Pg4 ♋	voda	----- od 23 list	→ V
12. pá	♋		voda	list	→ Z
13. so	♋ 12		vo/te	list do 11, od 12 do 15 plod -----	
14. ne	♋	♀ ♋	teplo	-----	→
15. po	♋ 5		te/ze	----- od 12 kořen	
16. út	♋	☉ - ♋	země	kořen	→ Z D
17. st	♋ 20		ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	→ D
18. čt	♋	♋ 1	světlo	květ začátek obd. výsadby 1	→ D ↓
19. pá	♋ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	→ Z ↓
20. so	♋		voda	list	→ V
21. ne	♋ 15		vo/te	list do 14, od 15 plod	→ D ↓
22. po	♋	♋ 20	teplo	plod	→ D ↓
23. út	♋		teplo	plod	
24. st	♋ 11	♋ 7	te/ze	plod do 2, od 11 kořen	→
25. čt	♋		země	kořen	
26. pá	♋		země	kořen do 19, od 20 květ	
27. so	♋	Ag5	země	květ do 8, od 9 kořen	
28. ne	♋ 8		ze/sv	kořen do 7, od 8 květ	→
29. po	♋ 21		sv/vo	květ do 20, od 21 list	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 29).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
12.♈	16.♈	29.♌					

Poznámky

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28

Únorové shrnutí

Slunce se pohybuje před chladným Kozorohem a 15. přechází před světelného Vodnáře. Světlo bude navíc podporováno Neptunem v téže světelné konstelaci a Marsem ve Vahách, díky čemuž se docela dobře může prosazovat chlad. Do první poloviny měsíce vstupují Merkur a Venuše ve Střelci a budou přinášet tepelný vliv, podporovaný Jupiterem ve Lvu. Saturn ve Štíru a Uran v Rybách podporují vodní živel.

Období výsadby: od 1. 2., 0 hod., do 5. 2., 5 hod., a od 18. 2., 1 hod., do 29. 2., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 5. 2., 7 hod., do 17. 2., 23 hod.

V období výsadby lze provádět řez **vinné révy, ovocných stromů a křovin**. Nejpříznivější jsou k tomu květové a plodové dny. **Proškrtnuté termíny vynecháme.**

Řez **vrbových řízků na živé ploty**: v květových dnech mimo období výsadby. V teplých polohách v období výsadby, abychom zabránili příliš silnému toku mízy.

Regulace slimáků (na jižní polokouli): od 19. 2., 23 hod., do 21. 2., 14 hod.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: 10. 2., od 0 do 9 hod., uřezat břízu, naplnit řebříčkem a zavěsit.